

Hos Hofkanslern Pöddner, finnes til förs emot 18 öre R:mt, den 29 Dec 1760 den 29 Dec 1760
hållne undersökning uppå Frälskemmanet Karatorp i Åtveds Soehn, om en Masugns anlägg-
ning; samt Kongl. Maj:ts och Rikens Bergs- Collegii Privilegium af den 17 Julii sammaår,
för Capitainen Högwålborne Here Grefwe Ulric von Rosen, uppå samma Masugn.

Interessenterne uti Segerfors Sillwiv- och Kopparswärf i nya Kopparsberg, wärda härigen-
nom århinderade, om den utsatte allmänna sammankomst, deruppe wid wäret den 13 nästkom-
mande Januarii; äfwen om den siofsgiorde bewillning, för hwarje Pott, af en tunna spannmåls
som bör nu till Högfors Gård anordnas, samt 41 Dal. R:mt i Contant, som in November. 1761
bördt betalas. De som nu andra resan ute blifwa med de bewilljade tillfötter, så skola sig selswa,
om efter Wolags- Reglorn, och 1741 års Utmåls Förordning, de blifwa deras Pötter förlu-
stige, och wid nästa sammankomst aldeles utskrutne, men tilfälligt sökte för återstående Förslag,
så wida de sig sin rätt idrut icke affogdt.

En stor Mangel utaf Ek, och en Presh med Jernskruif och metallskruifwor, tientlig för färgare
är til salu för 400 plätar; underättelse derom sås uti huset N:o 58 på Wästerlånggatan.

Deulisten Euron som nyligen kommit från Frankrike, ärbiuder sig at bielpa sådana ögon-
skador, som kunna botas, samt alla fattige som med behörige Attester äro försedde, när de hells-
we bestå medicamenterna, utan betolning för sin midda; Han bor i Trångsund uti huset N:o 3
derest Handelsmannen Vorcher har sin bod.

Et partie god Humbla finnes til förs i Fortif. Cas. Jungs hus N:o 54 på norelands gatane.
En med tillförläteliga goda witnessheder försedd beständelig person, som jemte grandelig in-
sigt i Fabriquets och hwarjehanda handels- räkenskaper, äfwen är kunnig uti de måst brukelige främ-
mande Språken, Åstundas til Hofråttare, hwarom närmare underättelse meddelas i huset N:o 15
på Wästerlånggatan, emellan Tyka kyrkibrinken och Jerntorget.

Hos Fratriqueur:n Holmström uppå Rinnare bahnen i stora Stenhuset, finnes en wäl Con-
ditionerad Resblåda med bidårer, Gebra, Hufwuschig och råmmar til salu.

Pränumeration på Sal. D. Rambacks Predikningar öfwer GUDS Råd om Mennekornas
Salighet, emottages med 21 Dal. R:mt i Wollödan uti nya Rådhuset wid Riddarehus torget,
icke längre än till denna Månads slut; De som sedan wilja pränumerera, årlägga 24 Dal. R:mt.
Wrd aftryckningen börjas i dessa dagar.

Et par Completa gröna Wagns skåkar med remmar, äro til salu uti huset N:o 16 i Stads-
gården söder om Nystrågen.

Uti Segerdabls Wollöda, är til salu insatt Homans Atlas, bestående af 236 st. wäl såuml-
nerade Chartor a 1 Dal. 4 öre R:mt st. i partie, och 1 Dal. 16 öre stycketaslet.

En stor och wäl behållen Resiwagn är til salu; hwarom underättelse sås hos Cirut. Ben-
nits, borandes hos Handelsman Noebach på Götgatan.

IFrån utl. Septembr. til och med den 12 Decembr. äro 98 st. Fäbtyg från utrikes orter hit till
Staden anlände, neml. 6 från Pettersburg och Narwa, 6 från Riga och 8 från Rewel med Lin
Hampa, Lalg och Spannmål, 16 från Curland med Spannmål och salt kött, 7 från Danzig och
8 från Königsberg med ull, Ost och styckegods, 13 från Wismar och 8 från Holsten med Hö-
len, Spannmål och Victualier, 8 från Meoelhafwet, 5 från Portugal och 2 från Frankrike med
Salt, Win och Frukt, 4 från Amsterdam och Hamburg med styckegods, 2 från Köpenhamn,
och 2 från London med rådt Säter och styckegods, 2 från Esjwerpohl med fint Salt och Lo-
bats blader.

Pränumeration på desse W:ckoblad samt Politie och Commerce- Tidningorne är efter wan-
skabeten 9 dal. R:mt. för nästkommande år 1762, och emottages i Kongl. Tryckerie Woden. Och
så pränumeranterne insdra utan betolning det som de kunna baswa at awtertera om, allena
at Artikelarne ej äro långa.

Den wanliga Pränumeration på Års- Trycket uti Kongl. Tryckeriet eller de utkommande Kongl.
Förordningar och andre Acta Publica med hwad mera som derstädes för Kongl. Tryckeriets
räkning upsläggis, emottages i samma Tryckerie för nästkommande år 1762 med 36 dal. R:mt.
på tryckpapper och 45 dal. dte mynt på skrappapper.

På Riksdags- Tidningarne för innevarande Riksdag, emottages i Kongl. Tryckerie- Woden
till detta års slut Pränumeration Nio dal löppmynt för de andra 50 Nummer, och hwad desse
Tidningar mer i Trycket tunna utslädra betales sedan i proportion: blifwande ej flere Exemplat
tryckte än Pränumeranter sig anmäla.

Af Kongl. Tryckeriet är utkommit:

Kongl. Maj:ts Nædige Bref til samelige Häsoch Hwiv- Råttarne, angående Beskallne
Actioners Skyndsamma besordran till slut. Dat. 12 November 1761.

Kongl. Maj:ts Förbud, emot Brännwins brännande til buskbehof, och införset af Wärd-
nemin här i Stockholm samt Götteborgs och Carls-Crona Städer. Dat. 3 Decembr. 1761.

Riksdags- Tidningen N:o 53.

Stockholms Heloblad.

Fördagen den 19 Decemb. 1761.

Lärda Saker, och Rön.

(Se Helobladet No 50.)

Om Planeten Venus, hwilken stundom är Morgonstjärna och stundom Afstonsstjärna.

Men de tre öfwersta Planeterne: Mars, Jupiter och Saturnus hafwa hwar sin bahn och gång både omkring Solen och Jorden: ty då dessa tre wid Midnatts-tiden stå under Middags-Cirkeln, heder emellan dem och Jorden, så at de en halv Cirkel ifrån hwarannan, heder så in opposition, då Jorden är emellan dem och Solen. Under tiden komma de Solen så nära, at de i des stället aldriges gömde warda, och gå under middags Cirkeln i samma Hemisphär på samma dygnlighet med hwarannan: På hwilken tid de äro högre än Solen, så at hon står emellan dem och Jorden, hwarjödte är klart, at de hafwa sin gång både omkring Jorden och Solen tillika, fast än intet så egenligen omkring den födra, som omkring den senare, liggande Jorden all-näst innom deras bahn. Så finna wi också, at alla 3 dessa Planeter äro närmare Jorden, när hon står emellan dem och Solen, än the äro Solen, i synnerhet blir Mars mycket närmare, hwilken kommer 4 gånger närmare Jorden, än till Solen, då han står i opposition med henne, men Jorden 7 gånger närmare, den ena tiden för de andra; hwilket också kan märkas af des af- och tilltagande uti sin synbara storlek (magnitudine apparente) som Herr Hof-Rådet Wolff uti sin Populæriske märk Von den Wirkungen der Planetar Cap. 6. Ven dem Weltbau S. 173. anförder.

Om Planeten Saturni Ring.

Saturnus är ibland alla de andra Planeterne aldralångt ifrån Jorden, och hafwer desto besynnerliga, at man stundom blifwer warse omkring honom en lius ring, hwilken i början synes, som en liten rand mit öfwer honom, utan utbreder denna lilla randen sig lika som de twenne armar, och omsider sluta bägge dessa

armarna sig tillsammans, at derutaf warder en fullkomlig ring, heder Cirkel, som omgiffwer Planeten rundt omkring.

Det är wid et annat tillfälle förmått, at Jupiter hafwer åttifåliga gördlar, som wisa sig på des fäseliga stora kropp; warande den med luffa, som honom omgiffwer aldrasdrift, men de öfriga, som äro närmare in till Jorden, smalare, emellansturne och brutne. Theremot är thetta besynnerliga till märkande i Planeten Saturnus, det han hafwer en stor lius ring, som honom omgiffwer, hwilken dock intet widrörer selswa hans kropps öfwertåg, utan är så långt detifrån affild, som ungefär des bredd, då han synes som aldrasdrift; the likwål Jupiters gördlar äro i selswa Planeten, och befinnas wara stundom smalare, stundom bredare, stundom liusare, och undertiden mörkare. Då är sannolikt, det dessa gördlar äro bas och wain, hwilka synes mörkare, då dessa bas äro flytande wain, hwilket, som ofta förmått är, insuper ganska många Solstrålar, som ej warda reflecterade, hwaran det också mörkare synes, så wida et tings, heder kropps klarhet, härbörer af the reflecterade Solstrålars intensitet, så wäl som mörkenhet. Theremot, då dessa Jupiters gördlar synes liusare, måste watten uti honom wara tillräckne uti is, och något snö ders på fallit, hwilken som bekant är, reflecterar ifrån sig alla Solstrålar, som falla på honom, the födre han också hafwer et liust utseende. För än Tuber och Syneglas hafwa till sin fullkomliga bliwit upbrachte, hafwa Astronomi objekterat åttifåliga flagnader i denna Planeten Saturnus, såsom Hevelius i synnerhet upräknar 5 slags utseende på honom, 1:mo,) såsom et treint flot, 2:do,) såsom den warii i trent flot fördest, 3:to,) såsom et flot med en utgående arm, 4:to,) såsom en Ellipsis heder Wgge-lik figur med en utsträckt gren, 5:to,) såsom et flot med et spjut försedt. Men den namnkunnige Astronomus Huygenius har tillkrifwit sådana Saturni wångfaldige flagnader, Tuberos orickthet, och bewist, det han endast har trente Wases nemligen. 1:mo,) At han belund, med en rand heder twärlinea, som är liit mörkare än de öfriga des delar. Då stå

Denna mörka randen honom i tvänne lika delar.
2:de,) Synes han stundom Brachiatus
eller försedd med tvänne armar, hvilka gå rakt
ända fram på båda sidor, och äro bredare,
samt mörkare när in til Planeten, men spitsi-
gare och ljusare mot ändarna som Fig. utvisar.

Då då synes den mörka randen litet nedan för
desa armars nedersta linea. 3:to,) Synes
han och Ansatus, då bägge des armar när in
till des discus öpnat sig, samt i tvänne grenar
öfver sig sönderdelte, så at de helt och hållet om-
släpa Planeten, och han aldeles inkom dem sin-
nes inneskuten; då den mörka tvärtlinen, som
indrasbret synes i honom, ännu längre flyttat
sig neder in emot des understa brädd. Då
hafwa dessa grenarne, sig så wida utsträckt,
at man inkom dem tunnast se Fjortioernor. Som
nu denna ringen omgifwer hela Saturni klot,
måste han och wara mycket större i sin tvärtli-
nea beßer Diameter, än selswa Planeten. Ev
då Saturni Diameter är allenast 93451 An-
gelska mil, är Diametern af ringen 210255 mil,
och des bredd 29230 mil, efter samma An-
gelska mått, som Derham i sin Astro: Theolo-
gik anförer. Dessutan är och denna ringens
distans ifrån selswa Planeten af den utwis-
skaparen så beqwämligen inrättad, at den på
intet ställe hänger med honom tillsammans; i
hvilken händelse den skulle betäcka en del af
Planetens kropp, at Solens strålar intet kunde
gåmma del uplysa, utan han då nödwändigt

kommo at stå i et dyupt mörket. Men efter han
ligger et stöcke lifan, kan han reflectera de på
honom fallande Solstrålar, och wända dem in
på selswa Planeten. Icke heller är denna ringen
af någon spönerlig töcklek, ty om den wa-
ro mycket töck, skulle den med sin stora flug-
ga söderfälla selswa Planeten obqwäm. Eftersom
emot finner man at denna ringen medelsi sin
glädhed och wida öpnung mycket bidrager til
Saturni lius: ty ju närmare denna Planeten
kommer til Kräftans och Stenbockens tecken, ju
större lius hafwer han, så wäl som större an-
seende: emedan denna ringens Ellipsis beßer ge-
nar, då så mycket widare utsträcka, som Hu-
genius observerat. Då lika som Månans or-
bita hwart 19:de år nästan har samma situa-
tion och afwifning i Ecliptica; äfwen så har
denna Saturni ring hwart 14:de beßer 15:de
år enahanda gestalt, då han den ena tiden
wisar sig med wida öppna grenar, men en an-
nan tid, som åtsingen ring ward ibet. Hvil-
ka gestalter härörö af Planetens flyttning ifrån
det ena stället til det andra och ringens inreda
bestämdhet i anseende til war Ecliptica. Wi-
dare kan om denna ringens bestämdhet, läsas
Hof: Rådet Wolfs Physicalliska wärk, om
Planeten Saturno; så wäl som des Elementa
Astronomiä, samt Derhams Astro: Theologi.

Om Saturni Drabantier.

Saturni så kallade Drabantier äro af sam-
ma egenkap, som Månan, at de alltid
wända samma sida emot Hufwud Planeten,
lika som Månan emot Jorden; warandes den
sida som är afwänd ifrån Saturnus, me-
ra mörk, än den, som wändes sig emot
honom.

Meteorologiske Observationer.

Dec.	Al. 8. f. m.				Al. 2. e. m.				Al. 9. e. m.			
	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.
22	25:10	12.0.	SO.	- dimb.	26: 6	11.0.	SO.	- dimb.	26: 3	9.0.		- dimb.
23	25:92	9.0.	SO.	- klart.	25:99	5.0.	SO.	- uullit.	25:82	5.0.		- klart.
24	25:70	10.0.	SO.	- klart.	25:66	9.0.	SO.	- klart.	25:60	11.0.		- dimb.
25	25:52	0.	0.	- uullit.	25:52	2.0.	0.	- uullit.	25:47	1.0.		1 uullit.
26	25:42	0.	N.	- uullit.	25:41	1.0.	N.	- uullit.	25:45	1.0.		1 ind.
27	25:54	0.	N.	- uullit.	25:58	1.0.	N.	- dimba.	25:58	0.		- uullit.
28	25:61	0.	N.	- uullit.	25:63	0.	N.	- ind.	25:78	1.0.		1 uullit.

Den 12 Juli 1701 kl. 0. f. M.

ANNO 1761 d. 19 Decemb.

Politie- och Commercie - Tidningar.

Samt andra för Publico nyttiga esterrättelser.

Sölsande Resande äro nyligen ankomne:

Lieutenant Eckerman log. i huset N:o 131 wid Illka Nygatan. — Pleut. Dablmann från Pomeen, log. i huset N:o 54 wid Smedgatan. — Cornetten von Feldt från Pomeen, log. hos Hof-Gravuren Feldt. — Vice Håradshöfdingen Bergman från Dabl, log. i huset N:o 243 wid Östergånggatan. — Håradshöfdingen Driftel, log. i huset N:o 148 wid Östergånggatan. — Audit. Corin och Notar. Wibegren, log. på Källaren Stockholms Clott. — Elf-Drabanten Hagg från Carlscrona, samt Doctor Wango från Upsala, log. på Käll. Sölnösta Dyn. — Casseur Sörling, ifrån Allingsåhs, log. hos Parmåtaren Berg wid Bredgränden i Staden. — Guldsmeden Nowisade ifrån Carlscrona log. på Källaren Draken.

I Stockholm äro ifrån den 11 Decembre. till den 18 dito födde: 24 Gåfvebarn, 13 Gåfvebarn, 7 Par Wigde, samt begrafne 26 gamla Personer och 22 Barn. (0) Utmäcker at ingen Företning ifrån den Församlingen införmitt.

De gamle Personer äro döde: 6 af Lungot, 3 af Alderdom, 3 af Gråha, 2 af Barns-öfver, 2 af Swulnad, 1 af Wastufet, 1 af Dangiswen suta, 3 af Hettigjuta, 3 af Bröfs-suta, 1 af Sickt, 1 af Lärande suta. De 22 Borna äro döde: 2 af Dangiswensuta, 14 af Slag, 1 af Hettig suta, 2 af Koppor, 3 af Lärken.

Namnen på de döde gamle Personer äro:

(Storkyrkan) Capitainen och Riddaren Baron Sten Ribbing. — (St. Clara) Drängen Anders Klossberg. — 2 Barn. — (St. Jacob) (0) (Ridareh.) Åke Skultanten Samuel Trane. — Pigan Catharina Almgren. — 1 Barn. — (Tylka Förl.) Handelsman Joachim Melgers Enka 83 år gl. — (St. Maria) Extra Jernbåraren Jacob Schutzbäck Hustru. — Muröringen Johan Ebunberg. — 3 Barn. — (Catharina) Ejummaru Zacharias Ström 61 år gl. — Öfverfärare Gesällen Frantz Krautman. — Sidman Mattias Forsberg. — Stads-Soldaten Johan Forsberg. — Stads-Välsman Eric Malmberg 62 år gl. — Hustru Anna Östeman. — Hustru Maria Catharina Red. — Hustru Anna Lisa Lowin. — Enkan Elisabeth Westberg 63 år gl. — Enkan Catharina Brusell. — 6 Barn. — (Kongsholmen) Höfaren Johan Grönberg. — Volkällaren Nils Rylander. — Soldaten Bergs Hustru. — (Ladugårsländ.) Besökaren Hans Nordins Stiusdotter Catharina Margareta Sandholm. — 9 Barn. — (St. Olof) Höfaren Eric Uller. — Stadsliemaren Jonas Ringman. — Mur-Gesällen Abraham Ringnells Hustru. — 4 Barn. — (St. Johannes) Slomakaren Jonnas Risbergs Enka 61 år gl. — Fabriques Snickaren Eric Ebunberg. — 2 Barn. — (Barnhuset) 1 Barn. — (Skepså.) (0) (Danviks Förl.) (0) (Sabbatsbergs Hattigbus.)

Heskillige Funglöreller.

Landläkaren Dominicus Scarpetta som uti flera åhr tillbakas, med sin konst bekant Hans Högsfjal. Kongl. Maj:et med länders uttagande och kengbrande, jemte många Höga och Förnämde Personer af denna Stadsens Inwånare, gifwer tillkänna, det han ännu bor i Staden på Baggens gatan hos Kungjutaren Saure. Först tager han bort wisten af länderna utan några costliga sater, gifwer et skönt Engelskt tandruswer at hålla dem rena med, och beslar dem ifrån wisten. 2:do, Hafwer han en kostbar tand-balsam som sätter länderna och borttager slörbiugg af tandlöter. 3:to, Har han en skön Linetur som slickar tandwärt. 4:to, Gyller han uti tholliga länder, likaledes sätter han konflikt länder i munnen, jemte det har han en skön balsam för Barn at frysa på deras tandlödet at länderna må komma hastigt fram, at de si så så swår plåna drar, har och et godt listrens plåster, förfärdigar allahanda slags bråckband för gamla och unga; hwad de unga angår, curerar han dem aldeles med beqwäma hand, och dertill böriga Medicamenter på kort tid, samt botar för allahanda slags maktar båder hos unga och gamla med utwäskes cur.

Hos Bokhandlaren Poehner, finnes Andra Flok af Philosophi Boks för 12 öre Kopier-mt, N:o 11. En gammal Bondemans tankar om fordna och nu warande Landthushållning. N:o 12. Om den bebrorade Kusken och Ladugårdens pigan. N:o 13. Swenske Måns tankar för 248 åhr sedan, om dyrbeten och dess afhjelpande. N:o 14. Om de jordna i Swertige besittelige Holländsche Ducater.

På Södermalm och Gödtgatan uti grå stenhuset N:o 131, belägit emellan Höken = och Swartens gränd, finnes til salu; finare och gröfve Päst-och Skripapper, jemte Concept-och Cardus-papper, Bemojsa, Linolsa, Rosolsa, samt diverse särafkostor med mera.

Om någon stickelig ymsling skundar fri öfning uti skrifwande och räknande med mera, som til råfenskap höder, kan sig derom anmäla uti huset N:o 159 på Gödtgatan i börnet af Nyåbergsgatan.

De som hos Direct. Salubus för nyöfret behaga pränumrera på Götheborgska Magazinet för nästkommande åhr 1762, kunna sedan uti bemänte Direct. Vokläda, hwärs wicka bekräde Magazin afbämta. Det kost år icke mer än et halft ark om wickan utkommer, kon man dock, i ansen- de til postporto från Göteborg til Stockholm, icke bigåra mindre i pränumeration och postporto tilsammans, än 18 Dal. R:mt.

För någon tid sedan, är emellan Stockholms Stoff och Teertorget förlorad en liten gam- mal brun Cassbok, hwatuti i mte åskiljiga små nödjiga lappor och documenter, åtwen legat 39 Dal. R:mt i sedlar. Wore någon rättfinnig minniska som den sunnli, eller derom äger nå- gon kundskap, gifwe det tillkänna uti Hattskofferare-Woden wid Trångsund, då tillföden skal utläggas. Skundas at få löya Cornelius Wepos med Swenska noter 3 den som den bar at aflika, kan sig anmäla hos Wachtmästaren Wokstedt i Kongl. Stotts Cancellit.

Swenne Tobaks torcklador finnes på norremalm til salu; den ena 45 alnar långa, den an- dra 25 dito, båge 12 alnar breda, samt 7 alnar höga, på ydorna med lucor och gångjärn försedde och innanredde 3 åhrvaren är till samma Lador 14000 st. torckfiappar, widare underrättelse om priset tas hos ägaren i huset N:o 134 på Vaggens gatan.

Sedan det Swenska Bibliotheket blifwit slutat med Jemte Delen, fortsattes nu samma Werk, under namn af Nya Swenska Bibliotheket, hwilket är en Samling af föder ej tryckta eller min- dre bekanta Leswerens Westrislnaar, Journaler, Berättelser, Handlingor och Brev med mera i Swenska Historien. Första Stycket utgives nu härutaf på Direct. Salubii Vokläda emot Prä- numeration af 24 Daler på Förfas Wandt. Hwarf Wand kommer at bestå af 12 Stycken och tryckes i för 8:vo på fint Holländskt papper och med Latinska Caracteter. Detta Första Stycket innehåller utom annat Diwertien Baron Cont. Sparres märkwärdiga Leswerne, som war med Kon. Carl den 12:te i Turckiet och genomste hela Orienten, och åtskiligg Brev med Anecdoter, Kon. Carl den 12:te i Turckiet och genomste hela Orienten, och åtskiligg Brev med Anecdoter, förbrande nyhn. Konungas wilstande i Vinder och Drottin. Christina's Hof. Gement. utgives af Stycket i hwar Månad, och hwarom alltid skal kundgöras i Post- eller Inrikes Tidningarne. De som behaga bidraga til detta Werket med egna Afhandlingar eller Manuscripter, behagade Ad- dressera dem til detta Werkets Utliggware Amanuensen Elderswilt wid det Kongl. Bibliotheket i Stockholm, då de med tackamhet och wid tillfälle skola nyttias. De i Landsorterna, som skun- da detta Werket Månadellig, kunna erhålla det på Post-Contoirtet här i Stockholm, hwärs det äfwen finnes i Commission. Pränum. ranterens namn skola tryckas främst för Första Wandt.

J Sigerdabls Bokläda, finnes Kongl. Swenska Wertenst-ns Wademiens Handlingar Com- plette i två bördar til närwarande tid i nya franska hand. Lärda Tidningarne, åfwen Complet- te i två bördar til närwarande tid, Biskop Humbles Postica i fransk hand. Jusitia Werket. Wadstafs och Gidehildas Afwentor. Åfwen emottages Pränumeration på Karsfars Tusende Fulliga och Lärdoms rika Historier med 6 Dal. R:mt, hwat af ednan på 7:de hundra de åro särs- dige. Pitaleses är nys infommit et parti af Høllbergs, Pontopidans og Herfelds Werken, jemte åtskiljige andre Danst Bøcker efter hwar ydretkning.

Pränumeration på desse Werkblad samt Politie och Commerce Tidningarne är efter mans- ligheten 9 dal. R:mt. för nästkommande år 1762, och emottages i Kongl. Tryckerie Woden. Och så Pränumerationerne inlöda utan betalning det som de kunna hafwa af avertetera om, allinast af Articlarne ej äro långa.

Den wanliga Pränumeration på Åres-Trycket uti Kongl. Tryckeriet eller de utkommande Kongl. Föroredningar och andre Acta Publica med hwad mera som derlades för Kongl. Tryckeriets räknung utläggs, emottages i samma Tryckerie för nästkommande år 1762 nyd 36 dal. R:mt. på tryckpapper och 45 dal. dute mynt på skrifpapper.

På Riksdags-Tidningarne för innerwarande Riksdag, emottages i Kongl. Tryckerie-Woden til detta års slut Pränumeration Nio dal. Kopier-mont för de andra 30 Nummer, och hwad desse Tidningar mer i Trycket kunna utgåda betaltes sedan i proportion: blifwande ej flere Exemplar trycket än Pränumerationer sig anmäla.

af Kongl. Tryckeriet är utkommit:

Riksdags-Tidningen N:o 54.

Werkbladet N:o 52 utgives den 31 Decembr.

Stockholms Heloblad.

Torsdagen den 31 Decemb. 1761.

Lärda Saker, och Rön.

(Se Helobladet N:o 51.)

Om Saturni Drabanter.

Den 5:te af Saturni Drabanter låter sig se sig så länge, då han är på Östra sidan af sin krets, häller om Saturnus, som på den Västra; hvaraf den kunnige Huygenius och andra Astronomi fallit på de tankar, det de samma, äfwen som Månan emot Jorden, allid wända en och samma sida emot Saturnus. Och alldenstund dessa Drabanter efter Huygenius mening äro allena till en del klara; men och en del mörka, och så beskaffade, at de inte nog tillräckelig blus till oss kunna; Jorden skil och så länge den dunkla delen är wänd emot oss, hwilket sker så länge, som förenämde yttersta Drabant upphåller sig på Östra sidan af sin krets, kunna wi den samma se; men på Västra sidan om Saturnus kunna wi se honom; emedan dess lusa sida mota wänder sig till oss. Som nu dessa Drabanter, äfwen som Månan emot Jorden, allid wänd samma sida emot Saturnus, är äfwen klart, at ibe måtte hafwa samma motus vertiginis häller wändnings rötelsonkring sin axel, som Månan; nemligen, at under det, de en gång gå omkring sin Huswud-Planet, häller hafwa en Periodisk omgång omkring honom, med det samma wända de sig och en gång allena omkring sin axel. Ly som wändnings rötelson omkring axeln, består deruti, at delarna uti en kropp, nu äro på den ena sidan om samma axel, nu äro på den andra; är klart, at, då dessa Saturni Drabanter äro på den Östra sidan om Saturnus, är den uplysta delen af Drabanten bort om, häller på den öf fränwände sidan af Drabantens axel häller Volskna. När nu Drabanten sedan i sin Periodiska omgång, så wida-avancerat, at han kommit Väster om Saturnus, är klart, at samma Drabants klara sida står hit om Drabantens axel, och at han wid denna ställningen har fulländat hälften af sin revolution. Då mer måtte Drabant sedemera så wida fortskrider, till dess han återkommer på Östra sidan om Saturnus tillbaka igen, så at han fullbordat en

Periodisk omgång omkring honom, kan man rätteligen märka, at hans uplyste sida nu är wänd igen står bort om hans axel, och således får den samma ställning i anseende till sin axel, som i början af denna Periodiska omgången. På sådant sätt har denna 5:te Planeten häller Drabanten med det samma han en gång gått omkring Huswud-Planet, haft en wändning omkring sin axel, i det hans uplysta sida wid början af dess Periodiska omgång stod bort om axeln, och wid hälften af samma Periodiska omgång, stod samma Drabants sida hit om wänd-axeln, wid första si rödelen af dess Orbita och Periodiska omgång, stod denna sidan, till exempel emot Jorden om wänd-axeln; men wid den sista Quadraturen häller åter sidan stod den till Ödret om axeln, och allid der kom den wid slutet, at stå uti samma wändstreck om wänd-axeln, som wid början af omgången. Har nu den uplysta Drabantens sida haft en omwändning i sin motu vertiginis under den Periodiska omgången, är och klart at hela Drabantens kropp, under samma omgång haft en sådan kringhwäifning, hwilket är wändande med Månans. Men om samma Huswud-Planetens motu vertiginis, har ännu intet wist kunnat slutas, för dess gansta stora afhängenhet i Jorden; emedan Astronomi med de aldrastidsta och fullkomligaste Tuben intet kunnat så tydligt märka i honom några fläckar, hwilka äro det egentliga medlet, utaf hwillas ändring, man kan wissast sluta om den Himmelska kroppens wändning omkring sin axel, dock är sannolikt, at denna Planeten, äfwen som de andra hafwer en sådan rörelse: Ly om han ej hade någon annan än den Periodiska omkring Solen, skulle en del af honom hela 12 åren swäfwa i mörket, nemligen till dess han hade gådt sin halwa Orbita igenom, då äfwen en gansta stor föld i den mörka delen wäro skulle. Hwad tilldrene är anfördt om Jupiters Drabants rörelse, distans och declination, kan äfwen lämpas till Saturni, warande de allena tillräckliga i antalet, så at i det fläkta Jupiter hafwer 4 upvärtare, hafwer Saturnus 5, och efter all sannolikhet läre denna senare hafwa ännu en. Ly som Derham får

ter, har man stor orsak att gläda, at emellan 4:de och 5:te af dessa Saturni Drabanter, måtte en annan vara: emedan mycket förtre tum finnes ifrån den ena af dessa bägge til den andra, än man emellan de öfriga observerar. Det är ej heller olämpligt, at utom den femte helstörsta, gifwas andra ännu längre bort, som i anseende til deras mörkhet ej kunna på så långt håll ses af oss, såsom hifwa den femte Drabanten näppeligen är synlig för oss, utan då den i Västra delen af sin omfärd sig befinnet, som Hugenius observerat, hvarom tillförelse i begynnelsen af denna Anmärkning är förmått. Förutan det, at Astronomi tillägga Saturno en motum vertiginis inom en wisk och kort tid, står Hugenius äfwen i den tankan, at hans axel böjer sig jämneligen mycket, emot planen af dess krets omkring Solen, menande han, at denna Saturni axels inclinaton emot flatheten af dess krets, skal vara

ungefär 56 en half grader, så om Jordens axel heller Poiers = linea æquæ inclineras emot dess Drabita eller Ecliptican til 65 grader och in half är 29 minuter.

Att Sir-Stiernorna hafwa ingen Parallax, utan synas alltid på samma ställe.

Det är bekant ibland Astronomer, at om man ifrån Jordens medelpunkt kunde se en af Planeterna på Himlen, skulle han synas böjge up på himla = hwalfwet, än em man ifrån Jordens öfvertåg eller yttre sått, på hwilket wi wäreligen bo, honom när wid Horizonten anågo. Detta en Flott = Stiernas åskådande, ifrån olika ställen, nemligen ifrån Jordens Medelpunkt och öfvertåg, gör en skillnad på dess rum och ställe, hwilken Astronomi kalla parallaxen.

Meteorologiske Observationer.

Dec.	St. 8. f. m.				St. 2. e. m.				St. 9. e. m.			
	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.
19	25:78	4.u.	N.	- mult.	25:82	3.u.	N.	- mult.	25:82	3.u.	- mult.	- mult.
20	25:82	2.u.	N.	- mult.	25:82	5.u.	N.	- mult.	25:82	2.u.	- mult.	- mult.
21	25:82	3.u.	NO.	- mult.	25:82	2.u.	NO.	- mult.	25:78	2.u.	- mult.	- mult.
22	25:70	2.u.	W.	- mult.	25:52	2.u.	W.	- mult.	25:66	2.u.	- mult.	- mult.
23	25:60	2.u.	S.	- snö.	25:41	1.u.	S.	- snö.	25:60	2.u.	- mult.	- mult.
24	25:45	1.u.	S.	- mult.	25:42	1.u.	S.	- mult.	25:53	1.u.	- mult.	- mult.
25	25:60	0.	S.	- snö.	25:60	0.	S.	- mult.	25:68	0.	- mult.	- mult.

Den 26 Nymåns kl. 10. f. m.

Förteckning på de Oeconomiska Berättelser och Rön som influtit uti detta års Weekoblader.

Franska försök om kol = ar i hwete och deras förekommande	pag. 1.
Rön om såddam uti Årgen	2.
Widare uplysning här om, och at så een Säd	17. 18.
Förslag om goda Gårdes = gårdar, Salt = bitter jords beredande wid kyrkorn och påfrös samlande och utsäring.	3. 4.
Ännu om låga gårdes gårdar.	9.
Frågor om den rätta proportion Åker och Äng emellan, samt Creaturs fördelagtigaste ställande	5. 6.
Swar här på	7.
Erindran wid sättet at förwara Säden i sådta Cylindriska Kärat	8.
Bestämning at bereda et godt The af Ligustrum	10.
Ätt tillige medel til Torakernes utdöande	11.
Wardswot sätt at utdöa Rosdjur	12.
Tillblifning til idregående	11. 12.
Några Hushålls frågor	16.
Tilläggnings til dessa frågor	23. 24.
Wäreligare tilläggnings härwid	12.
Om Tobaks Åtta	

Anmärkn. öf. några ställen i Swaren emot Hr. Di. Stenmans Spännemåts Pet. 17. 17. 17. 17.	
Rön emot Sades förwandlingen	17.
Rön som besigra denna förwandling	18.
Om Indelningens Spännemåten	19. 20.
Om Wägglödens utrotande	20.
Om Wäde plantering och samling til forgmeterier	21. 22.
Anmärkn. öfver de åre 1758 utkomne uträknings tafflor em. Dan. Victualie och Leckjens wigt	22.
Swat härpå	28.
Öfverfångar wid Swedfande och Brånwins brännande	27. 28. 29. 30.
Swat på frågan om Apotekare - Privilegier för Residence Staden Stockholm kura wara exclusive	31. 32.
Anmärkn. wid föregående	33. 34. 35.
Om et annat om det samma	51. 52.
Wälment årshöran om Brånwin	35. 36. 37. 38. 39. 40.
Wälment Swat härpå	53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61.
Et annat	40. 41.
Genliud om Brånwin	47. 48.
Swat på detta	62.
Swat på de uti Jutikes Eldningen N:o 48, anförde 12 dubia, rörande Lunobergs Korrar - rakt	49. 50.
Öfver årshöran wid Herr Anonymi Swat på Baronii Anmärkn. uti Vädda Tidningen om Brånwin N:o 26	63. 64. 65. 66.
Anmärkn. wid det uti W.ohl. N:o 36. åre 1760 införde Rön om Musserekers utrotande	67.
Om Käskårsblad i skålet för Lobal	77. 78.
Om Sweriges Naturliga förändret	79. 80.
Anmärkn. om Venus	80.
Om penninge löntagares löners minskning af Wexel - Coursen	93. 94.
At bestå fall, utan swedjande, til matsjordens besparande	95. 96.
Begärd uplysning öfver et nyligen utkommit Compendium Physicæ	97. 98.
Anmärkn. om et utgitt Rön til sands brukande at förefor ma drickas surnad	99. 100.
Af N. Wahlströms Mathematiska Anmärkningar är infördt:	
Om de Himmelska Kroppars motu vertiginis	23. 24.
Om deras motu Apparenti	25. 26.
Om Solen.	26.
Om Solis figur	42.
Om Solvärman	42. 43.
At nått före och wid Solens uppgång äre kallast	45.
Om Solens förändrelse	45. 46. 47. 48.
Orsaken hwarjore Solen ibland synes utan glantz.	49. 50.
Om Solens representerande i en Camera Obscura	51. 52.
Om de olika föreställning genom olika öfningar	53. 54.
Om Wädet = Solar	55. 56.
Om Månen	57. 58. 59. 60.
Om Månens förändelighet	66. 63. 68.
Om Månens hvita färg	68. 69.
Om Solens och Jordens förändrelser emom Månen	71. 72.
Om Fullmånen	71. 72.
Om Månens olika gång i Arogo och Perigeo	73. 74. 75.
Om Månens försvinnande i oppositione solis	75. 76. 77. 78.
At han wid des uppgång om morgonen äre sit astagande	79. 80.
Om Wädet = Månar.	81. 82.
Om Firskiernors bögd och stilla stående	82. 83. 84.
Om några Firskiernors afrogande uti lius, w. deppå följande fullkoml. försvinnande	84. 85. 86.
Om Planeterne	86. 87. 88.
Iu födere en Planet synes, desto swagare äre hafwer den samma	88. 89. 90.
At Planeter. stina klarast i kalla Wintermått	90.
Om Mercurius	91.
At han synes som en svart fläck wid des gång emellan Solen och Jorden	92.
Om Jupiters och Saturni Drabanter	92. 93. 94.
At fläckarne uti Jupiters Drabanter synes på hwä buswud = planeten	95. 96. 97.
Om Planeten Venus hwilken om som är Morg och Afson = stierne	98. 99. 100. 101.
Om Saturni Ring	101. 102.
Om des Drabanter	102.

ANNO 1761 d. 31 Decemb.

Politie- och Commercie - Tidningar.

Samt andra för Publico nyttiga esterrättelser.

I Stockholm äro ifrån den 18 Decemb. till den 24 dito födde: 13 Gåfvarn, 17 Flickborn, 7 Par Wigde, samt begrafne 20 gamla Personer och 16 Barn. (o) Det märker at ingen Förretning ifrån den Församlingen inkommit.

De gamle Personer äro döde: 2 af Lungdot, 4 af Ålderdom, 3 af Hettfigiura, 1 af Slag, 3 af Wattusot, 4 af Dangisviden siuta, 1 af Stråpa, 1 af Åldersot, 1 af Lufvisot. De 16 Barnen äro döde: 9 af Slag, 2 af Koppot, 2 af Orbsiuta, 3 af Dangisvidenssiuta.

Namnen på de döde gamle Personer äro:

(Storkyrkan) (o) (St. Clara) Medicin-Handfaren Johan F. Åkerströms Hustru. — Ståddaren Anders Porsman 75 år gl. — 3 Barn. — (St. Jacob) Wäckerströms Eric Lundblad. — Postwaktaren Petter Dahlman 60 år gl. — 1 Barn. — (Kildaren.) (o) (Tyska Förel.) (o) (St. Maria) (o) (Catharina) Bryggarens Enka Anna Örnquist. — Sjömans Enka Brita Beck 89 år gl. — Hustru Catharina Endbring. — Hustru Catharina Mellberg. — Ullmanns Enka Ulof Ek 64 år gl. — Matts Forsberg. — 6 Barn. — (Kongsholmen) Arbetsman Jonan Ekströms Hustru. — Drängen Nils Dahlberg. — Pigan Brita Andersdotter. — (Ladugårsländ.) 1 Barn. — (St. Olof) Afledade Lieutenanten Nils Reuterhagen. — Måns Christerson ifrån Skåne. — Gubben Zeltso. — Pigan Bertman. — 3 Barn. — (St. Johannes) 1 Barn. (Barahuset) (o) (Skepsb.) (o) (Danviks Förel.) Pigan Anna Maja Hallgren. — (Sabbatsbergs Fattighus.)

Utkällige Fungidreller.

För en bederlig Man är för några dagar sedan uti de rum förloradt, en Ring med en stor oval Diamant af 15 och en qvart grans wigt, dito en Ring med et innom 33 bitantet insattat ungt krunette Francimiers portreit, betägt af Ebyssall glas, och inuändt gjordt af uttliga; Den som en dessa saker kan se lundsköp, och det hos W. Skinnhärre wid År. gl. Concellie Coderum Wiman och Sandberg tillkänna gifwa, utlöwas en bederlig wedergällning.

Prenumeration på desse W. Skblad samt Politie och Commercie Tidningarne är uti wänligheten 9 dal. k. mt. för nästkommande År 1762, och emottages i Kongl. Tryckeris Woden. Och så Pränumeranterne insära utan betalning det som de kunna behöwa af awertera om, allnast at Artiklarna ej äro långa.

Den wänliga Prenumeration på Års-Trycket uti Kongl. Tryckeriet efter de utkommande Kongl. Föroredningar och andre Acta Publica med hwad med som derpådes för Kongl. Tryckeriets räkning upplägges, emottages i samma Tryckerie för nästkommande År 1762 med 36 dal. k. mt. på tryckpapper och 45 dal. dito mynt på stempapper.

På Riksdags-Tidningarne för innewarande Riksdag, emottoges ånnu i Kongl. Tryckeris Woden Pränumeration 120 dal. k. mt. för de öden 50 Nummer, och hwad desse Tidningar mer i Trycket kunna utgöra betales sedan i proposition.

Åf Kongl. Tryckeris År utkommit:

Kongl. Maj:ts Nådige Förklaring öfwer Kongl. Förordning n af den 11 Marsii 1748 angående Skepps Claccare och thras Årswod Dat. den 11 Decembre. 1761.

Kongl. Maj:ts och Rikens Commercie-Ättig Fungidreller, angående afgift til Fiskeris Fonden för inkommande Win och Franst Winwin. Dat. den 2 Septembr 1761.

Nyårs-Dattan til Herr Gen. Vtutenans, Commendanten och Landt: Marskalken Högwärdorne Herr Grafwe Axel von Fersen på Året 1762, halst ark in Regal 4:to.

Såsom Continuation på andra Lomen i Witterhets-Årket som utgittes af ett Sammanskänd i Stockholm äro nu färdige 3:ne Pmer, under Titul: Människans Nöjen: Wernerskans Gländ: Afledt ifrån Ungdomen, Reg. 2:wo såtes til 1 Dal. Kop:mt.

N:o 1.

Stockholms Heloblad.

Lördagen den 9 Januarii 1762.

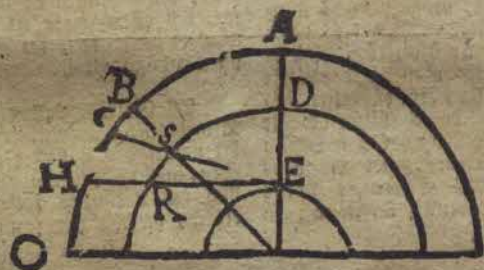
Lärda Saker, och Rön.

(Se förl. års Helobladet N:o 52.)

Allt Sir-Stiernorna hafwa ingen Paral-
laxis, utan synas alltid på samma
ställe.

Sil at så få mycket redigare begrep uti
denna läran om Parallax, är nödigt,
at först weta, hvad Astronomi förstå
med en Stiernas naturliga rum på Himmelen
(loco pphiscio sideris) och med dess loco optico,
heller syntliga ställe, så wäl det, som kallat
uitus, som apparenens. Med en Stiernas na-
turliga rum, förstå de det stället af Himla-

hwalswete, på hwilket hennes medelpunkt
wärfeligen sitter. Till exempel: om en stjernetier-
na söte i rät-linjen S, wore den samma punkt
dess locus pphiscus heller naturliga rum. Foc-
cus opticus heller det ställe, på hwilket wärf-
eligen se samma Stierena är det rum på fir-
namentet HVA, til hwilket, en, som beståar
samma Stierena, lika som stjernetiernas na-
turliga rum S, som hon i sin Orbita heller
emittens hwilket, ankingen til punkten E heller
och V. Om nu en Spectator heller åskådare
kunde stå ned wid Jordens medelpunkt L,
sågo han Stiernan S, uti punkten V, hwil-
ken punkt L-las Stiernans locus opticus uti-
tus. Om och samma åskådare, sedermera see

go up på Jordens öfwertåg, upå hwilket wi
wärfeligen bo, och seån punkten E, sågo sam-
ma Stierena S, förde han hennes naturliga
rum S, til punkten V, så at han henne eher
wärfeligen sågo, hwilken punkt kallat Stier-
nans locus opticus apparenens. I denna senare
bildeliken, see han Stiernan uti punkten V
på lägre rum af Himmelen, än då han seån
Jordens medelpunkt tog henne i ögnafstret.
Vågen V heller öfstanden emellan Stiernans
Locum Verum Opticum, et apparenem, är den
som kallat Parallaxis, och winkeln ESE
som är lika med sin vertical ESE, kallat
Angulus parallacticus. Denna Parallaxis min-
skar in Stiernans ögd på Himmelen, heller skänker
honne lika som neder. Ty om linjen HR
woro horizonten, wö hwilken man först angit

se stjernetiernan upgående, och min sedan
åskådade henne, då hon bunnit til punkten S,
i sin Orbita, seån Jordens medelpunkt E,
syntes hon i punkten V; emedan punkterna
VSE ligga i en rät linea. Bytte man se-
dan em rum, och stego up til Jordens öfwert-
tåg, och punkten E, sågo man samma Stier-
na S uti punkten V, och således på et lägre
rum, så wida Vågen HCE är mindre än vå-
gen HRV. Eljest minskar denna Parallaxis,
ju högre Stiernan kommer, så at då hon står
perpendiculart, heller mit öfwer åskådarens bry-
wod, uti D, då och linjen DE och ED göra
en rätt winkel, heller 90 grader, är aldels in-
gen parallaxis, heller åskådare emellan Stier-
nans Locus opticus uitus, et apparenens. Ty an-
kingen man seån Jordens medelpunkt heller

öfvertåg henne ansågo, syntes hon på samma ställe af Himmeln: emedan linerna E S E och V S E , hvilka formera den paraboliska angeln, E S E bägge så falla in uti linien M D E S , och kunna således intet göra någon angel. På samma sätt see och med Refractionen heter Solstrålarnas afbrytning, hwilken uphöjer de Himmelska kropparna till högre rum på Himmeln, än de wärligen äga; themot Parallaxis, som ofwan bewist, är, flyttar dem neder. Ju närmare Solen och de andra Himmelske kropparna komma till den punkten, hwarest de stå perpendiculart öfwer våra busiwuden, ju mindre blir och refraction, så at wid samma punkt der de stå föråte öfwer oss, är refractionen aldeles ingen; An widare minskas och Parallaxis genom en Stjernas afstågenhet ifrån Jorden. Ly som parallaxis trycker aldranast en Stjerna neder, då hon står lågt, och är neder wid horisonten, men tager allt mer utaf, ju högre hon kommer, så at den, wid en äfkwates Zenit, heter första högden är aldeles ingen, såsom tillförene är förmått; astager den och i anseende till de Himmelska kropparnas olika afstågenhet ifrån Jorden, så at de, hvilka äro of närmast, såsom Månen, Venus och Mercurius, måtte också hafwa första parallaxin, hwilken sedermera så astager i en wis proportion efter kropparnas afstågenhet ifrån Jorden, at Fixstjernorna, som äro aldralångst ifrån oss, hafwa aldeles ingen sådan parallaxin, utan ignas på samma ställe, antingen man ansågo dem ifrån Jordens medelpunkt, eller öfvertåg. Ly de bägge linerna, eller hwilka man på de bägge ställen säge Stjernan, falla i den händelsen rätlinen aldeles in, samt göra en så spiltig och all för liten Angel, at den omöjligen kan märkas: Wic således ingen difference eller Angulus parallaxicus mera, utan Stjernans Locus verus, opticus, et apparentis falla in uti en

punkt. Hwarföre och säges de höga Fixstjerna intet äga någon Parallaxin, utan ignas alltid på samma rum, hwarest man dem anjer.

Om Wintergatans heller den af Latinerna kallade viae lacteae beskaffenhet.

Ibland andra härliga Sitater, hwat med det stora Himlshwalfwet beprödes, är äfwen Wintergatans, heller en stor hwit och bred rand, som genom ren och widt luft, på en wis tract af Himmeln synes. Man har i längliga tider, och utan twifwel ifrån werldens första begynnelse, på den wanliga äfrestiden blifwit wäse denna lusa randen, samt deruti, så wäl som i allt annat, funnat se Skoparens wisbet och makt; men det har varit obekant, utaf hwad ämne denna lusa gatan skulle bestå, för än Tuber och Synglas klijwo upfundne, hwilka, som de kunna föreställa et långt ifrån stående ting, många resor förre och spolisare, än det med blåtta ögonen i samma distance någonsin se kan, hafwa för den lärda werlden uplyckt, at denna Wintergatans bestå af en oändelig hop små Stjernor, som the sita så nära in till hwarannan, at the för allmänna synen tyckas med hwarandra i en massa förenade wara. Dessa små Stjernor kunde intet för bara ögonen synas, heller gifwa något beppnerligt lius ifrån sig om de woro hwar för sig steswa, heller stigrade; men då de sita således tätt och närmare in till hwarandra, så de et wackert anseende, och göra en stor lius rand på det höga Himlshwalfwet.

På Grefiska kallas denna lusa randen på Himmeln, Galaxia, eller Midtgatan, hwilket namn den wisserligen sådt utaf des hwita färg, medess, hwilken den liknar midtten. Hwadon och Latinerna kalla den samma Nam Lacream, hwilket har samma betydelse.

Meteorologiske Observationer.

Dec.	St. 8. f. m.				St. 2. e. m.				St. 9. e. m.			
	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.
27	25.71	1.0.	S.	- mult.	25.71	0.	S.	- mult.	25.68	1.0.	- mult.	
29	25.68	1.0.	S.	1 mult.	25.68	2.0.	S.	1 mult.	25.30	2.0.	- mult.	
31	25.12	2.0.	S.	1 mult.	25.16	2.0.	SO.	1 mult.	25.20	1.0.	- mult.	
1-1	25.38	2.0.	O.	1 mult.	25.42	3.0.	O.	1 mult.	25.50	4.0.	- mult.	
2	25.52	7.0.	N.	1 ström.	25.52	7.0.	N.	1 snö.	25.55	6.0.	1 mult.	
3	25.34	2.0.	S.	- klart.	25.29	8.0.	S.	2 rågn.	25.25	3.0.	- snö.	
8	25. 8	2.0.	NW.	1 mult.	25. 8	2.0.	W.	1 ström.	25.15	1.0.	2 mult.	

Den 3 Första Dec. St. 1. f. m.

ANNO 1762 d. 9 Januarii.
Politie-och Commercie-Tidningar.
 Samt andra för Publico nyttiga esterrättelser.

I Stockholm äro itran den 23 Decembr. till den 8 Januarii födde: 48 Sönderbarn, 39
 Glicksbarn, 48 Par Wigde, samt begrepte 44 gamla Personer och 44 Barn. (o) Ut
 märker at ingen Födteänning ifrån den Födesanlingen inkommit.

De gamle Personer äro döde: 7 af Alderdom, 4 af Wattusot, 8 i Wårnebörd, 7 af
 Hettisigfuta, 2 af Slog, 1 af Skidblugg, 1 af Håll och Sting, 4 af Verbsifuta, 6 af
 Lungrot, 1 af Jonårttes sista, 1 af Gråsa, 1 Drunknod, 1 af Dipskighändelse De 44
 Barnen äro döde: 22 af Slog, 1 af Halsfuta, 3 af Koppot, 6 af Dangiswensfuta, 3
 af Verbsifuta, 2 af Gråsa, 2 Dödsfödde, 2 af Inflammation, 2 af Hettisig sista, 1 af Gul-
 sot.

Namnen på de döde gamle Personer äro:

(Storkyrkan) Jungfru Anna Maria Richter 77 år gl. — Stråddare Gesäl. Dlof Min-
 — Skrifwaren Ewin Bremsted. — 3 Barn. — (St. Clara) Jungfru Elisabeth
 Sander. — Uppsejningsman Petter Lundbergs hustru. — Capitain Wålborne Fredrich
 Wilhelm Bogenschöld. — Daniks Per:son Christina Andersdott. r. — 6 Barn. — (St.
 Jacob) Capitain Baron Jean Adolpp Mackler 60 år gl. — Vice-Notarien Petter Graner.
 En-Giufaren Petter Ewan 63 år gl. — 3 Barn. — (Ridarsk.) (o) (Tylka
 Förf.) Organisten Johan Friedrich Srefigers Enka 61 år gl. — (St. Maria) Handels-
 man Hoffströms hustru. — Murgesällen Mits Vidtmans hustru. — Enkan Estina Berg
 63 år gl. — Stofstikare Aldermannen Dlof Berg 68 år gl. — Styrtman Petter Noman.
 2 Barn. — (Catharina) Limmelman Dlof Söderberg 64 år gl. — Skofstikaren Johan
 Slog. — Nådmanns Enkan Elisabeth Lidström 84 år gl. — Enkan Anna Maria Woms-
 berg. — Tobaks-handlaren Hindric Westredm. — Volenturen Wembergs hustru. — 7
 Barn. — (Kongsholmen) Linnåfwaren Niclas Bruus hustru. — Enkan Christina
 Wornholm 66 år gl. — Pigan Estina Larsdott. — Arbitören Eric Bromarcks hustru.
 — 2 Barn. — (Ladugårsländ.) Fodermästen Magnus Bergs Enka 93 år gl. — Wack-
 måstaren Jacob Valmgrens hustru. — Limmelman Jacob Lersströms hustru. — Pigan
 Henwig Mattsdott. — Secretaren Wålborne Jacob Hielmberg 63 år gl. — Enkan
 Margareta Helling 86 år gl. — 9 Barn. — (St. Olof) Pigan Anna Enkom.
 Jägeri Nicolen Fredrich Engzellus. — Stadskjöraren Carl Håslgren. — Slemakare Ge-
 sällen Anders Elg. — 12 Barn. — (St. Johannes) Kafelungsmakare Enkan Maria
 Broman. — Enkan Maria Edhman 77 år gl. — Enkan Maria Kieselberg 71 år gl. —
 Dwartermästaren Frans Hindrich Sigstric. — Brandwacken Johan Ködf 70 år gl. —
 (Barnhuset) Slemakare Gesällen Jonas Wadlberas hustru. — (Skepsb.) Pigan Greta
 Wodin 70 år gl. — (Danviks Förf.) (o) (Sabbatsbergs Bättighus.)

Januarii. Månads TAXA.

Hwarefter följande Perseblar försäljas i Stockholm, Anno 1762. Rp:mt

Bröd till et äre Rp:mt hde tvåga.	En Kanna godt Dubbel dhl	1 dal. 8 öre.
Hwetebröd med mibst bakat 1 Lod.	En Kanna Endelt dhl	20
Dito utan mibst bakat 1 och 1 fiend. Lod.	En Kanna godt Swag dhl	12
Strådt Råg bröd 3 Lod.	En Kanna Gdt Mibst	28
Dito ofstrådt bröd 3 Lod.	En Marc Kårfst Dyr: Stut: eller Dwi: ges: Rids	18
Et Fat Dubbel dhl	En Marc Hel eller Half-god giödd Kalf	30
Dito En Lunna	En Marc Framherding dito	28
Et Fat Endelt dhl	En Marc Balsherding dito	1
En Lunna Dito	En Marc Kårfst	16
Et Fat Swag dhl	Goda Drikes Lam såljes stycket 12, 13, 14, 15	
En Lunna Dito	a 16 daler.	
En Lunna Spis dhl		

Inkommande Spannemåls prisen hafwa näst. Månad varit: Hwete 57. 54. 52. dal. Råg
 42. 40. 36. dal. Malt 40. 36. dal. Korn 43. 41. dal. Wianjäd 34. 30. dal. Hafra 30. 29. 24.
 dal. Erter 60. 54. 48. dal.

Efter de til Besøbet for 1761 erholdne Rætt, er antallet i Stockholm, af Væns-
føddelse, Giftermaal og døde Personer, som følger:

	Sødde Gæffe, Barn	Sødde Glicke, Barn	Wigde Par	Døde gamle Personer	Døde Barn
Uti Januarii Månad	106	110	73	115	220
Februarii	99	83	29	81	131
Martii	81	90	63	143	93
April	86	97	115	186	127
Maj	90	77	64	148	100
Juni	121	107	44	175	142
Juli	75	106	37	101	156
Augusti	81	102	27	92	95
September	127	136	72	125	143
October	85	90	164	114	109
November	82	84	111	88	112
December	78	70	42	88	95
Summa	1111	1152	841	1456	1523

De gamle Personere äro døde af

Hetsig siuka	321
Lungot	281
Älderdoms trämmor	169
Bröst siuka	86
Wattstot	100
Danglwen siuka	41
Slag	108
Häla och ring	31
Barnäng	49
Frässa	43
Inmärtes siuka	16
Dyktig händelse	5
Andekäppa	20
Mattande siuka	20
Stibbiugg	9
Kick feber	6
Kallbrand	14
Sten passion	8
Gick	7
Blodstörning	7
Gulst	7
Diærb	5
Fårande siuka 13	— Fjelsn 5
Drunknade 28	— Magsiuka 5
Prästlan 4	— Venetisk siuka 10
Hög jall 5	— Dlyk

Barnen äro døde af

Slag	721
Kopper	261
Dar giswen siuka	139
Hetsig siuka	87
Bröst siuka	126
Dödödde	25
Inmärtes siuka	19
Wattstot	13
Sårken	27
Märling	7
Mag siuka	12
Diærb	8
Blodstörning	5
Fårande siuka	11
Lungot	5
Kand siuka	4
Drunknad	3
Hals siuka	3
Stibbiugg	6
Frässa	7
Hjertprång	3
Mörad	2
Dyktig händelse	3
Häl om ring	2
Rödrot	4
Uppala feber	2

De öfste af följande sjukdomar som allena 1, 2 a 3 Personer blifwit døde utaf, håller man
ibr öfverfödig at upräkna.

Af Kongl. Tryckeriet är utkommit:

Kongl. Maj:ts Nådiga Bref til samtelige Herrar Regments Öfver om Pensions-Cassa In-
komsternas och räkningarnes tidiga insändande. Dat. den 7 Decembr. 1761.

Kongl. Maj:ts Nådiga Bref til samtelige Herrar Landeshöfvingar om Visittnings och Cas-
sations Wärdningars oförordeliga anställande Compañie-wis wid Reg. menterna. Dat. den 22
Decembr. 1761.

Kongl. Maj:ts och Rikens Commerce-Collegii Kundglörelse, af Hans Kongl. Maj:ts yt-
terligare Nådiga förordnande, angående Fiske-Prämiers betalande, m. m. Dat. den 25 Decembr.
1761.

Circulaire Bref til samtelige Päst-Contoiren i Riket, om et nytt Päst-Contoires i Östergöt-
land och Hälsingland Socken, 1761. Dat. den 29 Decembr. 1761.

Stockholms Nefoblad.

Tördagen den 16 Januarii 1762.

Lärda Saker, och Rön.

(Se Nefobladet No 1.)

Im Wintergatans häller den af Latinerna kallade wise lactese bestaffenhet.

Det är tillförene wid annat tillfälle förmått, at Stjernorna på Himmelen i anseende till deras synbara storhet fördelas uti åttio olika Classer nemligen uti Stjernor af första, andra, tredje, fjerde, femte och sexte storleken; då man och upnämt några, som efter alla Astronomers mening böra föras till den sjuften Classen, nemligen de, som äro aldrastillbest. Men utom dessa 6 oswannämde Classer, gifwas och et annat slag som kallas nebulosa eller dunkla, hvilka gifwa et ganska swagt sken ifrån sig; men kunna likväl utan Tub sedde warde, fast ej så klart som de öfriga, hvilka böra till de 6 Classerna. Af sådana dunkla

stjernor hafwom wi en stor hop i Kräfvelans Himmels-teckn, efter alla Herrar Astronomers medgifwande, hvilken derföre och kallas nebulosa canceri; en äswenwål uti Skorpionens tagg, och en thestlikes uti Himmels-tecknet Skyttens öga, hvilka Hof: Rådet Wolf uti sin Astronomi upräknar. De utan wilja och någde Astronomi till denna Classen föra några uti Orions, Persej och Stenbockens buswud, så wål som den sidsträndas born, uti Hercules fot, uti Constellationerne Wäggeln och Wbenix, fast än intet detta winnet almant bifall. Utom dessa oswannämde Classer, gifwes och et slags Stjernor, som kallas Stads Telescopica, det äro sådana, som med blotta ögon omöjligt kunna ses, utan endast genom Tub. Ly oansedt några Astronomi äro med en så stark syn begäfwade, at de kunna utan Tub se åttio olika stjernor, som andra, utan Tub intet kunna warje blifwa, såsom Wästlinus

Följande är insändt:

Fullkomligt Medel, at aldeles utöda Wäggelöf.

Det gifwes wål många medel, som denne öfwa döda, men som det blifwer en beständig omöjligbet, at uti et rum igerfina alla de wår, springor och lönhål, hwarest dese sig appedålla och undångöma, så blifwa alltid någre i behåll, som sig snart åter föröka och utwidga; derföre blifwer angelägnaste systemålet, at twinga dem fram utur alla sine skrymslor, genom någon genomträngande kraft, som dem äfwen der dödar, och så göra inrättningen, at de icke få tillfälle undansly och döla sig, hwarigenom de åter kunna framkomma och tillaga, hwilket jag, genom åttio olika försök, funnit; men åntiligen ärfarit, at de på eftersefne sätt i grund kunna dödas och utrotas.

Det rum, hwarutur de skola föderiwas, bör göras wål rent, så at icke det minsta utrummet finnes; men skulle man frukta, at någre husgeråds saker woro af denne öfwan äfwen besmittade och inficerade, kan man dem mit uti rummet, på någon ansåld bögd uplågga; derefter insdres så mycket sand på golwet, åtminstone en tum tjockt, at alla springor på golwet blifwa wål öfwerhöjgde, och man desutom funnit, at re uti sanden icke kunna fortkomma, i sonnerbet efteres, at sanden wål sägges wid och omkring alla wäggar. När det är wårställt, låtas alla öppningar på huset, med luckor och dörrar, det tätaste man kan. Sedan eldas rummet med torr wed; som snart nedbrinner, at icke wärmen länge utblifwer, samt at sådant slag, som gifwer bästa betä, tre gånger om dagen, och hwarie gång släutet igenås, kassas en hand full swafwel i elden, då den som eldar, straxt går ut och wål tilluter dören, som med icke utan till ännu bättre kan tilläppas. Med denna eldning och swafwets påkastande, morgon, middag och afton, fortfares ringast uti 6 dogn, så at uti rummet, under den tiden, blifwer en ständig betä och swafwel-ös.

4
 har uti Pleiades heter Clusternorna funnat se
 24 Stjernor, derest andre likväl knapt funnat
 se med blotta ögonen 6 heter 7; dock kallas
 intet sådana Stjernor Stella Telescopica, som
 några skarpsigte utan Tub, men andra, som
 swagare syn hafwa, med Telescop heter Tub
 så i ögnafsket. Utan de Stjernor kallas alle
 näst Telescopica, som ingen eburuskarpsigt kan
 se vara må, kan utan Tub så i ögnafsket.
 Och af sådana Stjernor består den så kallade
 Wintergatan; derjude säger och Wolff på et
 ställe, af sin Physikaliska värt: „Uti Win-
 tergatan, der man med blotta ögonen intet
 annat ser, än at himmelen på det stället är
 klarare, än på de andra ställen, kan man

intet råna Stjernornas myckenhet, hwilka
 „man ser genom en Telescop.“ I den Nör-
 ra Himla Hemisphär, som för och synlig är,
 går denna Wintergatan genom Swansens Con-
 stellation, Cephei, Cassiopeja, Persei och
 Crictionti, hwarest den lussa stjernan Capella
 cum bedis sitter. I den södra Hemisphären
 går den neder til Serpentarius, och sedermera
 til Himmels tecknet Skorpion, Endörningens,
 Sirius heter öfvere bunde, och genom en del af U-
 rions Constellationer. Detta Phenomenon kallas på
 wårt språk Wintergatan, dels efter den synes måst
 om höst och winter-tiden, dels också, emedan Geme-
 ne man af des renhet heter skäddar, tilltro sig lunda
 på förut om Winterens bestäffhet.

Sedan detta är förbi, kunna spåar, fönstet och dörrar bynas, då man med nöje skal finna
 all öppna vara öddad, och af dem öfvere myckenhet funnits, än man funnat förmoda; ty på
 golfanden rundt omkring wäggarne, ligga alla de döde, som welat söka sin undflykt, och
 de öfverige sitta bortförskade i springorne.

Härefter gøres huset wäl rent, och sopas så wäl på golf som wäggar, wil man sedan
 kersla och hwillima, blifwer det så mycket bättre och renligare.
 Gå till med mig hafwa wäl gjordt försök på nästan enadanda sätt, men at de mislyckats,
 der till har varit skulden: 1:mo,) At ingen sand varit på golfwet, hwarest händt, at när öhy-
 ran börjat så länna swafwelen, hafwa de trupit ut och begifwit sig ned på golfwet och der-
 under, dit swafwelen och betan med så stor kraft icke funnat komma.
 2:do,) Har man för hastigt upskurit med eldningen, och icke uti så många dagar fortjarit,
 hwarest öfrenast en del, men icke alle de blifwit öddade, som uti aflägnaste ödnor bäst sine till-
 håll, hwilka sedan framkommit. Hwaraf tydeligen bewises, at rummets noga tillslutande, san-
 dens påfäst, en jämn och långwarig eldning, swafwelos och skarp beta äro nödwändige at
 dem aldeles i grund ödda.

Försöken har jag för 16 a 18 år sedan gjordt, och funnit det föreskrifne sättet vara full-
 komligt och pålitligt; ty uti de husrum, der stort öfverflöd af dese öhyror förut varit, har
 sedan osbrig minsta tecken af dem blifwit sedt.

Uti de rum, der eldstäder icke äro, kan man på en underlagd sten eller kornhåll sätta en stor
 gröta, och med lohleld deruti uträtta det samma, dock bör eldningen se uti flere dygn, än här
 förut äro utfatta, emedan denna betan icke kan bliwa så stark, som uti en spå.

Om i rummet äro tapeter, kunna de lösas nedantill, och i fall sotpanelning är derunder,
 öde den, liksom på golfwet, spåas med sand på de ställen, som icke äro wäl till wäggen påfäst
 de; Sedan 2:ne dygn blifwit öddat, måste den, som eldningen förredtar, hwarje gång spåas
 är öppet, med et spå eller kardas pista tapeterna rundt omkring, på det at öhyrorne, som hafwa
 uti tillhåll uti tapeterna, måge nedfalla och omsomma. Tablan den Septemb. 1761.

Meteorologiske Observationer.

Jan.	N. 8. f. m.			N. 2. e. m.			N. 9. e. m.		
	Bar.	Therm.	wind. wäd.	Bar.	Therm.	wind. wäd.	Bar.	Therm.	wind. wäd.
9	25:30	2.ö.	W. 1 f.ödm.	25:17	2.ö.	W. 1 f.ödm.	25:10	2.ö.	2 multt.
10	25:17	0.	W. - flart.	25:43	0.	W. 1 flart.	25:43	0.	- f.ödm.
11	25:43	2.ö.	W. 1 f.ödm.	25:43	2.ö.	W. 1 f.ödm.	25:46	1.ö.	1 multt.
12	25:31	2.ö.	S. - multt.	25:26	2.ö.	S. - flart.	25:41	2.ö.	1 rågn.
13	24:33	3.ö.	S. - f.ödm.	26:06	4.ö.	S. - flart.	25:0	3.ö.	1 flart.
14	25:0	3.ö.	S. - flart.	25:0	3.ö.	S. - f.ödm.	25:0	3.ö.	- f.ödm.
15	25:20	2.ö.	W. 1 multt.	25:20	2.ö.	W. 1 multt.	25:30	1.ö.	- multt.

Den 10 Januarii N. 11. f. m.

ANNO 1762 d. 16 Januarii.

Politie- och Commercie-Tidningar.

Samt andra för Publico nyttiga esterrättelser.

Söliande Resande äro nyligen ankomne:

Capitain Stierman ifrån Dablaene, log. i Cameckers hus wid Ladugårdslandet. — Capit. Armfeldt ifrån Finland, log. i huset N:o 54 wid Norrlands gatan. — Capit. Poppe ifrån Pomeern, log. hos Caffé-Stånden Linrotb. — Capit. v. Bernelow versammasådes. — General Rothfisch ifrån Pomeern, log. hos Vorstbindaren Ebn wid Stomatars gatan. — Handelsmän Gren och Rosell ifrån Carlshad, samt Conduci. Pahl ifrån Pomeern, log. i huset N:o 17 wid Apelbergs gatan. — Joseph Hauser ifrån Amerika, log. i huset N:o 36 wid Bredgränden i Staden. — Musicanten Schwartz ifrån Westerbås log. i huset N:o 9 wid Hålländare gatan. — Rådmanns Enka Frisch ifrån Noertelje, log. i huset N:o 57 wid Döflängsgatan. — Picent Besökaren Bouchman ifrån Stralsund, log. i huset N:o 95 wid Drakens gränd.

I Stockholm äro ifrån den 8 Januarii till den 17 dito födde: 13 Gåketern, 22 Glicksbarn, 6 Par Wigor, samt begeafne 20 gamla Personer och 26 Barn. (o) Utmärker at ingen Födteckning ifrån den Församlingen intowmit.

De gamle Personer äro döde: 1 af Mattande siula, 3 af Wattusot, 5 af Lungot, 2 af Bröskifuta, 1 af Torrvarl, 5 af Alderdom, 1 af Frässa, 2 af Hettisigsiula. De 26 Barnen äro döde: 2 af Dangiswenssiula, 5 af Bröskifuta, 16 af Slag, 2 af Hettisig siula, 1 af Lärande siula.

Rammen på de döde gamle Personer äro:

(Storkyrkan) Skräddaren Carl Malmberg 64 år gl. — Drängen Eric Stenström. — 1 Barn. — (St. Clara) Jungfru Beata Hagström. — Broggaren Johan Widick Son Daniel. — Brandwackten Mose Wetterbergs Enka 75 år gl. — 2 Barn. — (St. Jacob) Kryddkrämaren Eburne Lundbergs Enka. — (Kidareh.) Söder-Bogaren Petter Nilberg 74 år gl. — 3 Barn. — (TyskaFörs.) — (St. Maria) (o) (Catharina) Sklepparen Eric Rodin. — Skofickaren Anders Husberg. — Skomatars Enkan Maria Sellgren 89 år gl. — Wedbörare Enkan Elfa Holm. — 3 Barn. — (Kongsholmen) (o) (Ladugårdsland.) Timmerman Eric Wadströms Hustru 63 år gl. — Wonsde Enkan Ingrid Larsdotter 85 år gl. — 4 Barn. — (St. Olof) Murgesäljen Jan Lörberg. — Krögaren Lars Friis Hustru. — 7 Barn. — (St. Johannes) Lieutenant's Enkan Maria Persson 82 år gl. — 3 Barn. — (Barahuset) — (Skopsh.) Djuwet Sklepparen Johan Zitterman 65 år gl. — (Danwicks Förs.) Enkan Beita Videl. — Enkan Stina Vrelbom 81 år gl. — 2 Barn. — (Sabbatsbergs Fattighus.) Enkan Catbarina Lörberg.

Utesittlige Fungiorreller

En Allmän citterättelse gijwes härmed tillkänna; At, i följe af Kongl. Maj:ts Nådige Resolution, daterad den 25 Septembe, sidsledne, Hedmora Stads årlige Fel: Märknad beswansjer tills widare kommer at hållas den 31 Januarii och Fri-Märknaden i Sabla den 14 Februarii.

Öfwindiff Arack af den bästa nyligen upkommen ifrån Götzeborg, finnes till köps i hontelset hos Carl Burgman uti huset N:o 150 i lilla brändan nedan för köpmangatan, samt extra god Citronsafft, Caffébönor, blekt spanst Snus, Matolika i flaskor, Engelsk Cardus Tobak, som är lätt at rökta, äfwen och Lörnings Balsam, samt Liffy dräppar af rätta slaget ifrån Parislem.

Ut huset N:o 14 wid ändan af Fredsgatan och rökta bodarne, wärda nästinstundande Påff ättfällige rum och wäl inrättade bekwämligheter till Fabriqs ledigt at hyra; hwarem närmare undersättelse kan erhållas uti Säckersbraks boden i bden af Freds; och Drottninge gatan.

At et Heerskap 12 mil ifrån Stockholm uti Westmanland, åfundas emot vederliga wll: för en besteddlig Trögårds Dräng; fluge någon dertill finnas hugad, kan den samma anmäla sig uti huset N:o 82 på Regerings gatan;:ne trapper up.

Sidst. den 29 Decembr. efter 5:te dag Julij, har någon af gåsörne på Källaren Winfaret upå Regerings gatan, mistogit sig på en sin mörkt blå Camlotts Kappa, förtad med svart yllefelp hufver allt, och till urslag på ärmarne, som woro ihoplydde och snede, lika som räckärmars klärne, samt svart Camlotters lång krag och blå blå halssiden knappar ej längre än till midjan, och på ärmarne under urslagen: warandes en lins blå grosträdig, belt kort och söndrig Camlotts selå Kappa, med blå långa ärmar, Camlotts ring-kragt och Cartilæ knappar, i sållet sömmad, hvilken rätta ägaren, så framt hon är ärlig sinnad, kan så igen på Källaren Winfaret, emot återkölandet af den mistagna Kappan.

Uti huset N:o 104 på Skårgårdsgatan mit emot Swenska Storfölen, finnes nyligen inkommen god Cabiar til förs.

En liten nymodig kyrkfångare med grön lida och gehång, blef föd. Söndags afton förtorad emellan Drottninge gatan och Vackerstorgets; den som den samma igenfunnit, behogade sådant tillkänna giswa på Källaren Mercurius wid Drottninge gatan, då dess besvär skal wäl förskyllas.

Uppå många begäran, både i Stockholm och Landsorterne, förlänges härmed Pränumerationstiden uppå Sal. D. Rambachs Predikningar öfwer GUDS Råd om Menniskornas Salighet, til den i nästkommande Martii. Kiwen gifwes tillkänna för de olunnigas skull, at denna Boken icke är den så kallade Rambachs Politika, som allenast förtalar de i wår Psalmbok warande Ewangeliska Texter; Utan en stor Samling Predikningar som öfbanda allt GUDS Råd om Menniskornas salighet, eller förskäler belä den uppenbarade Salighets Låtan i en rättfärdens Etyologisk ordning och sammanhang.

Hos Wacktmästaren Fröling i Hall-Rätten, sås underrättelse om en Madame som ärbjuder sig at bitina med matredning wid Brölloppet och andra stora Collationer, när hon derom i tid warder tillagd.

En aldeles ny och obruad Drabant Uniform är til salu; underrättelse sås på Källaren förgyllta Kyporet.

Wid Roddare trappan mit emot Rånsmästare huset, är bortstulen natten emellan den 8 och 9 Januarii en Futu-skiår-båt; Den som den samma kan til rätta skaffa, och det anmäler uti huset i norra Banco-gränden, skal bliwa vederligtn förflyhd.

Skulle någon suwerard person hafwa lust at låta underwisa sig uti Notarij Publici Skolan, så kan den samma sig hos Notarien Templin anmäla, dock i synnerhet är öddigt, at han förstå och kan skrifa Tyska.

Åstundas en försaren Trågårdens-Mästare, bäst ogillt, som nästa wåre wil fara öfwer til Gottland; Den som dertil finner sig bugad, kan sig anmäla hos Wacktmästaren i Kongl. Stats-Contoret, hwarest sås underrättelse om willören.

Gifwes härmed tillkänna, at de som behöfwa några girerör, kunna sig derom anmäla uti Postlagare huset N:o 110 på lilla Murkubros gatan, hos Cammereraren Koss, som har et partie deraf til salu.

Göteborgs HOSPITALS Potterie Elite Dragnings Lista, finnes hos Dan. Worders i Trångesund, uti huset N:o 5. På samma ställe finnes til förs Potter til Tolle draningen.

Uti huset N:o 92 nedan för Tyska brunn finnes til salu gul bomolja, Matolja, Benedikt twäl, 1st mandel, brun Brasilja, fransk Indigo, Lakris, Effenbens tåder, och 3 sorter Gummi. Uti samma hus sås och underrättelse hwarest några st. Småländska Östar finnes til salu.

Prenumeratien på disse Westoblad samt Politie och Commerce-Tidningarne är efter wanliheten 9 dal. k.mt. för nästkommande år 1762, och emottoges i Kongl. Tryckerie Woden. Och så Pränumeranteene insära utan betalning det som de kunna hafwa at abettera om, allenast at Artiklarna ej äro långa.

Den wanliga Prenumeratien på N:o-Trycket uti Kongl. Tryckeriet eller de utlemmande Kongl. Förordningar och andre Aeta Publica med hwad mera som derstädes för Kongl. Tryckeriets räkning upplägges, emottoges i samma Tryckerie för nästkommande år 1762 med 36 dal. k.mt. på tryckpapper och 25 dal. dte mynt på tryckpapper.

På Riksdags-Tidningarne för innewarande Riksdag, emottoges ännu i Kongl. Tryckerie Woden Pränumeratien N:o dal. fopp-mynt för de andra 50 Numrer, och hwad disse Tidningar mer i Trycket kunna utgåra betales sedan i proportion.

Af Kongl. Tryckeriet är utkonnit:

Kongl. Majests Nådige Förordning, angående Ströff för the Coopvaerde-Stöman, hwilke, efter antagen tiens uppå något Glesp, therifrån utomlands borttrömma; men, efter tagen flykt, gripne och i Riket åter insörde warda. Dae. Iden 26 Novimbr. 1761.

Laphne miserum

N:o 3.

Stockholms Heloblad.

Lördagen den 23 Januarii 1762.

Lärda Saker, och Rön.

(Se Helobladet N:o 2.)

Att förekomma några Betraktelser om Optiken eller Synkonsten.

Om Ljusets Natur.

Ljuset, som Solen gifver oss, synes jul-
ter för våra ögon hwit, och kan tyckas
slutas, at thet måste hafwa en lius
färga: emedan thet andra ting liusa gör;
men thet är intet enahanda färg, utan är sam-
mansatt af åttioåtta andra färger, hvilka, så
the sammanblandade warde, göra för en så-
dan färg, som är hwit, eller lik Solens lius.

At then läran om ljuset och färgerna i Op-
tikens idéer sålles, kan enom så mycket mindre
underligt förstås, som ljuset är et oumgån-
gelligt medel, genom hvilket ögat kan se the
föreliggande ting. Ljusets egenkap bar wäl
äfwen warit them gamlom befant; dock hafwa
then senare wärldens Matematiker förwäntat
sig en diupare insigt i thenna läran, hwarige-
nom Optiken eller Synkonsten äfwen som
andra wärdenskaper, till böger fullkomlighet blif-
wit upbrakt. Om ögats structur, är tillhörens

wid Solens föreställande i en Camera obscura
förmått; så ett ögats förmåsta delar uprämdes.
Man hoppas at framdeles giwes anledning
ther till, at wisa, hwad nytta hwar och en del
af ögat gör wid seijwa seendet, och på hwad
sätt det sker. Thet aldrabästa medlet hwarige-
nom man kan få thet tyckligaste begrep om lius-
et och dess natur, är Camera Obscura, eller
en kammare, där man tillsluter alla öpningar,
genom hvilka Solstrålarna infalla, och härar
allena et litet rundt hål på wäggen, igenom
hvilket man insläpper en Solstråla uti den med
konst inder gjorda Kammaren. Brede wid sam-
ma öpning sätttes et trekantigt glas-prisma,
uti hvilket Solstrålarna eller ljuset brytas och
lönderdelas. Disutan är till märkande, at i
den lilla öpningen, genom hvilken ljuset faller,
kan, om så behagas, sättas et litet rundt
glas, som påfar sig wäl efter hålet; dock kan
förbjöd äfwen, utan et sådant glas i öpnin-
gen, allena den är liten, med beqwämighet
ansättas. Uppå wäggen, som är gent emot
öpnningen och thet fram för öpnningen stående
glas-prisma, blifwer man warje i synnerhet 5
åttioåtta slags färger, nemligen röd, grön,
gul, blå och purpurfärg, hvilka hwarerster ana-
nan i en wäl grad och proportion, men olika
bögd, på wäggen warde förestälta. Herr Hof-

Följande är insändt:

Det skulle gagna oss rätt mycket här i Sverige, om wi lämnade at allmänheten, uti tryckta
skrifwer flere underättelser om de gagneliga ämnena, för hvilka wära grannar ärligen ut-
delat prämier; och hwarigenom de hunnit till en underwärdig högd i wälmåga, magt och
rikedom. Man tror sig derföre nu göra wärd allmänna et nöje, när man, genom et kort ut-
drag af den wittne Riddarens Nichols taglor om Stora Britanniens Föredelar (*) upgifwes
de ämnena, som ärligen belönas i England, hvilka utgåra tillsammans 6 a 7000 pund sterling,
då alltid prämierna gifwes at

1.) Den som sätter bästa bögerdda eller annan ny upfunnen färg på Ull, Bomull, och Sidentyget.
2.) Den som gör de bästa Tapeter efter Turkisk eller Journal facon.
3.) Det bästa nya tyg, enligt det prof, som upgifwes.
4.) De wackerste Designene till tyg.
5.) Den bästa Porcellinen.

(*) Nichols tankar, sidan 15. 16.

(6)

Rådets Wols gifwte Åsken uti sin Physica an-
 ledning til et annat maner, på hwilket man
 kan bliwa warse, tbet Solens Ljus af åffväl-
 ga färger består, så han således skrimer:
 "Thet är en allmän årfarenhet och förstå, som
 man alla dagar göra kan, artingen så So-
 len wid en klar dag går neder, eller förmid-
 dagen, om man ser fint på Solen, så kan
 skårlågt, wid us eller nedergången, så län-
 ge en, utan at skada synen, tbet göra kan,
 och sedan hastigt tillfuter ågat, så ser man
 sedan Solens bild några gånger uti tbet till-
 slutna ågat föreståld; men er alltid utaf ma-
 hända färger: Ty i början är denna bilden
 klar, och af samma färg, som Solen synes
 genom et färgat glas: Sedan warder then
 föreståld under en gul färg, therpå synes
 then röd, sedermåra blå, och omsioer swart,
 eller skediande sig på purpurfärg. Wil man
 och lägga ågonen på händerna neder, en liten
 stund, kan man och bliwa warse efter några
 freund minuter en ljus ring förestållas, hwilken

med åffvälga färger soelar, som och utan twis-
 mel härder af thet Innom ågat warande lius
 sets sönderdelning och åfbrötning, af händernas
 tryckning idrorjakad, så at samma färger på
 ågnebinan idrestållas, som uti en Camera ob-
 scura på wäggen. Deha färger, af hwilka lius-
 set är sammansatt, åga intet lika refrangibi-
 lite (åfbrötningens kraft) icke heller samma re-
 fraktilite (tillbaka stötningens kraft) Ty om en sol-
 stråla släppes in uti en Camera obscura, genom
 en liten åpning af en årtis storlek, och then
 samma uti et trekantigt Glas-prisma sönder-
 delad warder, idrestållas tbt, utaf Glas-pris-
 mate sönderdelade liusets färger, intet lika högd
 på wäggen eller papperet, utan åfweris synes i hen
 röda färgen, sedan then gula, then näst then gröna,
 och omsioer then Himmelsblå och purpurfärgade.
 Det är til märkande, at the färger, som här före-
 stållas ådråddast, åga mindre refrangibilitet, än
 the, hwilka synes lågre neder på wäggen, så at
 then Himmelsblå färgen åger stötte åfbrötningens
 kraft, än then gröna, gula och röda.

- 6.) Det bästa Holländska papperet.
- 7.) De bästa färger til målning.
- 8.) Den som uppfinnet de nyttigaste Maskiner til Manufacturer och åkerbruk.
- 9.) Til dem af bägge sönen, som kunno framwisa de mest förjarne Läringar i någon handafstådd; til den bästa Spinnerstkan i Lin och Bomull.
- 10.) Den som samlat eller sålt den sörsta myckenhet linnestutar til Pappers bruket.
- 11.) Den som tillwärlat de bästa tunnor beed.
- 12.) Den, som sådt större åkerstycken med reswor, wåpling och lin, än som blifwit utfält.
- 13.) Den, som planterat en stor myckenhet Wide och andra slags Trår.
- 14.) Den, som sådt den bästa huml.
- 15.) Den, som gjordt et sörste morastig mark fruktbar.

I anseende til Swertigs lifwet med England, när de skulle uparbete sig ifrån wanmagt til
 styrka, genom en förnuftig hushållning, och i jämsdröjelse med Swertigs prämier emot de An-
 gelska, låter man snart finna, huru många slag wårdningar böu och ånnu saknas, om wi någons-
 sin skola binnu til en jämsgod styrka emot dese. De högt förtiente Mån, som här i Riket
 prämier utdela och wilsigen härrom anstalta, åro lifsom trogne ammor för en såd hushållning:
 Dese kunna af denna jämsdröjelsen erbjuda sig det, som sylvörnes myckenhet, lönnens otillåtelige
 det, och tidernas swårighet, för deras nollisa upmärksamhet undångdm. Wesscheus Capell
 den 8 Januarii 1762.

Strophiosus.

Meteorologiske Observationer.

Jan.	St. 8. f. m.				St. 2. e. m.				St. 6. e. m.			
	Bar.	Therm.	wind	wädf.	Bar.	Therm.	wind	wädf.	Bar.	Therm.	wind	wädf.
16	25:35	1.δ.	SO.	- multil.	25:35	2.δ.	SO.	- multil.	25:31	2.δ.	- multil.	
17	25:20	1.δ.	N.	1 snögl.	25:18	1.δ.	NW.	1 snögl.	25:18	1.δ.	1 snögl.	
18	25:15	0.	SO.	- multil.	25:12	1.δ.	SO.	1 snögl.	25:13	0.	1 multil.	
19	25:20	1.u.	N.	- End.	25:35	0.	N.	- flert.	25:62	6.u.	1 flert.	
20	25:17	1.u.	W.	1 multil.	25:46	1.δ.	W.	1 ström.	25:22	2.δ.	2 rån.	
21	25:9	2.δ.	W.	- ström.	25:5	4.δ.	W.	2 flert.	25:8	1.δ.	1 ström.	
22	25:42	3.δ.	NW.	- multil.	25:46	0.	NW.	- multil.	25:86	1.u.	1 ström.	

Den 17 Sista Dm. H. 4. 21. f. m.

ANNO 1762 d. 23 Januarii.

Politie- och Commercie-Tidningar.

Samt andra för Publico nyttiga esterrättelser.

Följande Resande äro nyligen ankomne:

Canmarb. Falckenberg, log. i huset No 29 wid Wästerlånggatan. — Hof-Jurkaren Grefpenstedt, log. i huset No 13 wid Surala gränden. — Maler Cedterona från Småland, log. i huset No 164 wid Rådmanagatan. — Major Beduwar från Skåneborg, log. på Råmurare backhuset. — Rottmäst. Koskull, och Lieutn. Wäberer från Småland, log. på Malmå Källare. — Öfver-Lieutenant Hermin från Pomern samt Muscanten Kellström från Bergslagen, log. i huset No 12 wid Drottningegat n. — Capitain von Schoting och Cornet Silfwerhielm, från Södermanland, samt Hofrätts-Rådet Bergman log. i huset No 1 wid Stortorget, Capit. Lieutn. Stiernhoff från Carlserona, log. i huset No 74 wid Wästerlånggatan. — Lif-Drabanterna Gripenhiöld och von Gredten, samt Rottmäst. Alderberg, log. i huset No 166 wid Bollhusgränden. Bergs-Fiscalen Måseman från Westmanland, log. i huset No 20 wid Drottningegatan. — Jägeri Fiscalen Flungfeldt från Werid, log. i huset No 8 wid Wolmar Peltus gatan.

I Stockholm äro från den 15 Januarii till den 22 dito födde: 25 Gåseharn, 34 Gållebarn, 13 Par Widge, samt begrafne 29 gamla Personer och 25 Barn. (0) Utmärker at ingen Födelse från den Födelseringen inkommit.

De gamle Personer äro döde: 3 af Wattusot, 1 af Torrwärk, 4 af Lungrot, 1 af Wål och Sling, 5 af Pettsigfusa, 2 af Brödfusa, 1 af Kråstan, 1 af Förtöloing, 5 af Mærdom, 2 af Slag, 1 af Swulnad, 1 af Lånalla stuka, 1 af Kriseln, 2 af Fästamårtin. De 25 Barnen äro döde: 14 af Slag, 3 af Brödfusa, 1 af Koppot, 7 af Dangifmen fusa.

Namnen på de döde gamle Personer äro:

(Storkyrkan) Läderhondkaren Jöns Jussfeldt. — (St. Clara) Affisenten Peter Westin. — Jungfru Marg. Charl. Langenberg. — Studiosus Johan Philip Langlet. — Klenimöden Olof Winberg. — Buggmästaren Anders Ahlboms Enka 84 år gl. — 1 Barn. — (St. Jacob) Trögårdsmästaren Jörgen Lundberg 60 år gl. — (Ridareh.) — (Tylkshof.) — (St. Maria) Linnedrängen Bengt Jetterberg. — Sjöman Petter Nyman. — Enkan Lisa Grew 63 år gl. — Wagnmakare Gesåden Peter Löfgren — 3 Barn. — (Catharina) Erubärsaren Abraham Montan. — Upphöds-Cemistarien Perhard Gederstrand. — Måtare Enkan Ewa Hammarberg 73 år gl. — Spinnerskan Catharina Swan. — 5 Barn. — (Kongsholmen) Affisidade Ryskaren Anders Wramberg 80 år gl. — Affisidade Stads Wärdeman Anders Lundgren. — Pigan Stina Widenberg. — 2 Barn. — (Ladugårdsland) Goffea Schold Lars Ahlboms Hustru. — Meteor Schold Magister Jönns Ahlboms Enka 84 år gl. — Instrument makaren Casper Christian Lindbergs dotter Lovisa. — 7 Barn. — (St. Olof) Brestergaten Lars Törnbergs Enka. — 3 Barn. — (St. Johannes) Hållaren Eric Sjens Hustru. — Trögårdsmästaren Eric Edlund. — Enkan Anna Petz. — 1 Barn. — (Barohuset) (0) (Skepph.) — (Danriks Fårh.) (0) (Pinnisse Regmentet) 2:ne Soldater. — 3 Barn. — (Sabbatsbergs Kattibud.) Pigan Maria Aspén 29 år gl. — Affisidade Arriellerie Karlen Anders Wåge 102 år gl.

St. Killae Kunglörelser

Kunglörelse Gården med öfverhöf båda, tilligen emellan Nil och Lärhåfs gårdarne, Öwars från Wed. brännan på Söderman, å fri och egen grund, nyligen öfsecurerad på 12 år, Lärhus af sten, med 1 murad toppar panna af 12 tunnors storlek, Wagnhus med 1 murad toppar panna om 3 o 4 tunnors storlek, tillräckelige utbus, samt Stad och Wagnrum, jämte en liten wacker Trögård med driffhus och en Källare derunder, är till salu; underkastelse därmed samt pris, så hos Stadsmästaren Joh. Gab. Waraman.

Et Wågnubr med wifore utan slagwård, med tottal, är för billigt pris till salu på Fögungatan uti Handeisman Rindis lilla hus No 183; uti nedersta wåningen inne på gården.

Wid Insfundande Päst kan under Merende eller och till köps ärbållas en uti Skellinge Låbn och Runneby By belägen fördelagtlig Egendom med Rättare rättighet, Gåstgärdete, jemte 8 a 10 Krogar. Sielwa Skiffgärdete Gården är i godt och fullkoml. stånd, bestående af 18 lograblarum, Malt- och Bryggahus, Wagnærum, nöddige stall, Få- och Wedbodar, samt Tehgård. Närmare underättelse så om wilsoren, som de dirige till Egendomen hörande förmaner kan ärbållas i Orten af Posthufwastaren P. Bråhte, samt här i Stockholm hos Wachtmästaren i Kongl. Commerce Collegio P. Forsberg.

En Herre älsundar en ung dräng uti sin tjenst, som någorlunda kan råfna och skrifa, hwilken, om han sig skickligen och wäl förhåller, lofwat widare bejorotan; Adressen härom ärbållas uti Porcell ins boden wid murkåbron.

En mid tillförelig goda witzesbörder försedd beskedelig och sitig person, som jemte grundelig insigt i Fåbr qwez och hwarthanda handels råenskaper, äfwen är kunnig i de måst bruktelige främmande Språken, äskundas till Wåthållare; hwarom närmare underättelse meddelas uti huset N:o 15 belägit på Wåskerslånggatan emellan Dyfka Spröbrinken och Jerntorget.

På Södermalm och Horns gatan uti huset N:o 46, är en Sal, 4 Kamrar, kök och Kåstferte, samt nöddiga utbus af hyra, äfwen och diwerts rum för mindre hushåld; underättelse sås hos ågaren en trappa up, samt i Pårtsboden N:o 46 wid Edder Slush hos Petter Jusit.

De Sidentyger som af Carl Sten et Eburings Eiden: Fabriques tillwårkning, genom Paul Dahlb för detta blifwit försådde, komma nu mera wid skilwa Fabriquen at försåttas, så de hwar som i Landsorterne deras blifwit betiente, kunna hädanefter directe med ågarna sielwa correspondera på Stockholm.

En wid handelen och i spinnet wid Krabm- och Fabriques wårwor wäl updrwad, samt i främmande språken någorlunda kunnig och stadig person, som om des beskedeliga, goda och skickliga upförande, med tillförelig och goda witzesbörder är försedd, äskundas i tjenst; underättelse derom ärbållas hos Madame Layont på Caffewägen wid Jerntorget.

J Kommers Wållåda finnes till köps; Marpergers Handels- Collegium och Abhandl. von Wecheln und deren recht 6 Dal. Arab. a Sta Clara heils. Gemisch Gemasch oder seltsame Geschichten mit Weigels kuff. 12 Dal. Die Braut ein: Wochenchrift 3 Dal. Et Band med Instructioner för Collegier och Ambitsmän 12 st. 12 Dal. Et Band med 10 Lixpredikn. och Patient. diwer Arkebiter. Histop. Professorer m. m. 9 Dal. Libli historia Romana 9 Dal. Samling af Förordn. ang. Postwåsendet 9 Dal. Ditto ang. Myntet och Wagnen 6 Dal. Florens Chikist blodige offer, Sast af törne och Påldem emot rdden 6 Dal. Mazarini Stats och Lefnads Regal och Ståndspersoners Politica 4 Dal. 16 bre. Coctes tankar om werldslig R:es ring 3 Dal. Unga R. lingars hcka 2 Dal. 16 bre.

Uti Matbanact W:st:bergs bod wid stora Korfbrinken ke dewid gamla Wagnen, finnes till köps franskt sönsersglas i rutor, en sort 13 tum boga och 10 tum breda, samt en sort 12 och en half tum boga och 10 tum breda, uti tillor som innehålla 200 rutor, för billigt pris.

På Rodugårds landet i hõrnet af stora och lilla Humbl-gårds gatan uti huset N:o 11, är en wåning bestående af 2 eldrum, samt Wagnærum, Stall och Kåhus för 3 for, tillika med kåstferte af hyra: äfwen äro och 4 wånings rum för mindre hushåld och så till at hyra; underättelse sås i samma hus.

Hos Alderman Wahlberg et Wåster Dskhof, såljes allabanda friska och goda Tehgårdsstrån, som äro at bekommas, så wäl uti theras Gårdar på Södermalm och Södbig-tan som och i theras Fröbod wid Riddarehus Torget.

Prenumeration på dese W:skottad samt Politiech Commerce: Tidningarne är efter wånligheten 9 dal. k:mt. för nåstkommande år 1762, och emottoges i Kongl. Tryckerie Bodan. Och så Pränumeranteene insdra utan betalning det som de kunna hafwa at avrtera om, allnast at Artikelarne ej äro långa.

Den wånlige Prenumeration på Ars:Trycket uti Kongl. Tryckeriet eller de utkommande Kongl. Förordningar och andre Acta Publica med hwad mera som dersådes för Kongl. Tryckeriets räkning uplägges, emottog s i samma Tryckerie för nåstkommande år 1762 med 36 dal. k:mt. på rockpapper och 45 dal. ditte mynt på skiffpapper.

På Nilsdags: Tidningarne för innewarande Riksdag, emottogtes ännu i Kongl. Tryckerie Bodan Pränumeration Nio dal. kopp:mynt för de andra 50 Numret, och hwad des Tidningar mer i Trycket kunna utgåwa betales sedan i proportion.

Af Kongl. Tryckeriet är utkommit:

En Npårs Skilwa till Sveriges Rikets Wårn dem till dagelig åtanke och efterlefnad. Fram: sijnen år 1762. Såljes till 6 bre kopp:mt.

Stockholms Belöblad.

Tördagen den 30 Januarii 1762.

Lärda Saker, och Rön.

(Se Belöbladet N:o 3.)

Om Ljusets Natur.

Medan Camera obscura alltid äger then egenfaren, at så afbrytningens medlet uti henne et är mer än et, förestådes uti henne allsammans up och ner eller förwändt, så at hwad som utom henne står up, förestådes i henne neder-åt, och twert om. Derside om man tal om thet Glas-prisma, som står närmast öpnningen i thessa Camera, sätter et annat trekantigt Glas-prisma, at Solstrålarna komma at åter undergå en ny afbrytning, blifwer man warse, at the Himmels-blå och purpurfärgen förestådes aldradswert, och then röda står långt neder, hwilket äfwen är thesas naturliga ställning: Då bör man här wid märka, at så man säger, thet thesa färgade strålar intet äga samma afbrytningskraft, utan at then Himmels-blå, äger then största rinte then purpurfärgade, och the andra sedan hwar efter annan, bör thet förestås om them, så wida the hafwa samma Augustus Incidentia, eller under en och samma winkel falla på Glas-prisma, uti hwilket the afbrutne warda, hwilken winkel formeras af solstrålen och Glas-prismatjs Grundfläck, eller någon annan linea uti samma Prismate. Som nu thesa färgade strålar intet äga samma afbrytningskraft (refrangibilitet) hafwa the icke heller samma tillbaka stötningskraft (reflexibilitet) som tilföre nämdes. Ty Herr Wolff uti sina Elementis Optices anföret et sådant af honom siels anställt försök. Han tog et trekantigt Glas-prisma, hwars winklär neder wid grund-linjen wore hwartheta 45 grader eller en ottandedel af en hel Cirkel, hwilket han stälte så emot öpnningen helle det lilla hållet i Camera obscura, at the färgade strålarna, kommo at falla in på thes basis, och thestades tillbaka stötas (reflecteras). Så fant han at then Himmelsblå strålen redan fulltomligen war tillbaka stött, och på wäggen repræsenterad, innan the andra färgade strålarna wore fulltomligen afbrutne, (refracti) ibland hwilka then röda färgen aldradswert blef fulltomligen afbruten, tillbaka stött, och förestäld på wäggen. Härpå är

nu klart, at then Himmelsblå färgen i liuset äger både then aldradswertaste afbrytning och tillbaka stötningskraft; men then röda äger then aldradswertaste. Detta war tilldrene i then lärda wettiden aldelst obekant, för än then djörlige Angellska Mathematicus Isaac Newton genom anställda försök thet fant, och kunnigt gjorde, at färgorna i liuset hwarfen äga lika afbrytning eller tillbaka stötningskraft, hwarom kan läsas bemälte Herres förträffliga Optique-Näkrupp på grundar nu sig hela then widlöstriga läran om färgorna. The mångfaldiga färgor, som wära ögon med förundran se, härreda utaf Solstrålarnas olika tillbaka stötande, och the färgade kroppars olika bygnad uti thesas öfvertåg, eller the små delarnas olika ställning uti öfvertåget, hwilka på olika sätt kasta liuset ifrån sig. Til exempel; then kroppen, som synes röd för mina ögon, måtte i sit öfvertåg (superficie) äga sådana små delar, hwilka hafwa then ställning, at the endast stöta ifrån sig til ögat the röda strålarna; men the andra färgade strålarna, såsom blå, gröna, gula och purpurfärgade, blifwa wäl i samma kropp brutna, men intet tillbaka stötte ifrån honon, utan af honom qwarbehållna. Then gröna kroppen stöter ifrån sig idel gröna strålar, then blå idel blå, och så widare; men the andra blifwa hos them qwara utan at undergå någon reflexion; ty thet är tilldrene förmådt, at hwar och en af thesa färgade strålar hafwa sin bespinnerliga grad, både i refractionens och reflexions kraften; thesfor är och möjligt, at then ena färgade solstrålen kan ifrån en kropp öfvertåg reflecteras och tillbaka stötas, men the andra intet. Härutaf kan man och se grunden til then möjligheten, at ömja färgor på en kropp, såsom at förbyta et blått kläde uti swart, med mera. Thenna ändringen sker på thet sättet, at delarna uti thet blå klädets öfvertåg wid färgningen, undergå en sådan ändring, eller så en sådan ställning, at i thet stället the tilldrene endast til wära ögon reflecterat the blå strålarna, stöta the sedan ifrån sig ganska få liusa strålar, utan upfluka, så til sågande, stöta delen af liuset, utan at kasta thet ifrån sig, hwarför se the och swarta ut: ty den swarta färgen består endast uti brist på liusets reflecter

rande till wära ögon, och thes qwarthållande
 uti kroppen. Härutaf är än widare klart, at
 i medelst äga kropparna ingen färg: ty em-
 dan så, inga eller åtminstone ganska få strå-
 lar falla uppå them, kunna the också inga
 ifrån sig föda, eller om the änteligen några
 till reflectera, äro the af så ringa antal, at the
 på ögneninnan ingen känsla kunna förorsaka.
 Utaf thesa 5 i luwet warande hufwud-färgors
 äkrliga sammanblandning med hwarannan,
 frambringas sedemera the andra färger, af
 hwilka wi bästom nästan oändeliga många
 slag, warande thesulan emellan thesa hufwud-
 färger en ganska nära förbindelse, i spännet
 mellan them, som komma hwarandra närmast
 uti graderna utaf refractionens och reflexions kra-
 ften hwilka så the sammanslandas, kunna
 hwarandras färg mycket uphöja, om man gif-
 ver honom en tillfats af then röda färgen, hwil-
 ka bägg komma hwarandra närmast uti afveks-
 ningss och tillbaka hötnings kraftens grader, som
 Herr Hensch förmåler uti sin Psychologic pag.
 185. The lärda wisja också förgeifwa, at färg-
 gornas olikhet härdröer äfwen mycket af the fä-
 gade strålaras olika rörelse: ty oansedt liuset, i
 hwilket the färgade strålarne finnas, hwillets
 materia äfwen några Lärda kalla Himmels-lu-
 sten, har en otrolig snål fart, så at thet på 8
 minuter 12 sekunder går emellan solen och oss,
 och således på en secund minut eller puls-slag
 gå 26800 Swenska mil; kan tillafullt i thessa
 hastiga rörelsen gifwas olika grader, som
 Herr Wolff i sin Physique förmåler. Liusets
 materia eller Himmels-lusten förmenas bestå
 utaf idel små Classiska kuler, som utaf liusets

reflexion och the Mechaniska Pärorsakerna tydes
 följa, och propageras kulet ifrån solen till wä-
 ra ögon, genom thesa Classiska kulornas eller
 Himmels-lustens ämarna ann i följande fört-
 ning, hwartil thesa Classictet är ganska nyt-
 tig, och at then Allwige Glaparen tieligen in-
 rättad. Den som ad förelse, hwilken genom
 wisa kånader förtjåtes, afger i en wif pro-
 portion, följer oöndligt, at the små Him-
 mels-lustens eller liusets kulor, som äro solen
 eller then lilla kroppen närmast, starkare på
 hwarannan agtra, än the som äro närmast wårt
 öga, och at liusets kraft således uti en wif pro-
 portion afger, nemligen efter afstånden från
 solen, wid hwilken, och utaf hwilken thessa
 rörelsens början härstötet. Häraf slutet, at hela
 then ofantliga wold, som är emellan the stora
 kroppar i wårt System, måste med sådan
 Himmels-lust eller liusets materia wara up-
 fyld; emedan liuset emellan them odesomman
 kan propageras, utan at thesa runda små ku-
 lor röra sig af sit ställe widare, än the gifwa
 en impression eller kåt på then kulan, som
 närmast in till them ligger, som Herr Wolff
 förmåler uti sin Physique kallad Wirtungen
 der Natur och 2 Cap. om Eolen. Der gör han
 äfwen thet slutet, at wid then hwhita färgens
 representation, är rörelsen uti liuset aldrastar-
 kast. Thendåst wid then gula, är thes rörelse
 swagare, ännu swagare, når then röda färg-
 gen föreståtes, än swagare wid then blå, och
 aldrastwagast uti then swarta färgens represen-
 tation, så rörelsen och aldeles uphöret, och utaf
 olikheten i rörelsens grader, härdröer olikheten
 i liusets reflexion och refraction.

Meteorologiske Observationer.

Jan.	St. 1. f. m.				St. 2. e. m.				St. 3. e. m.			
	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.
23	h	25:92	o.	W.	1 mult.	25:92	1. d.	W.	1 stark.	25:96	1. u.	1 stark.
24	o	25:96	1. d.	NW.	- mult.	25:97	1. d.	NW.	1 mult.	25:97	1. u.	- mult.
25	h	25:97	1. u.	NW.	1 mult.	25:97	o.	NW.	1 mult.	25:95	5. u.	1 mult.
26	h	25:99	3. u.	SW.	1 mult.	25:88	2. u.	SW.	- mult.	25:80	1. u.	- End.
27	h	25:76	1. u.	O.	1 mult.	25:76	o.	O.	1 End.	25:70	1. u.	- End.
28	h	25:66	o.	S.	- mult.	25:56	1. d.	S.	- End.	25:54	1. u.	- mult.
29	h	25:50	1. u.	O.	- mult.	25:50	o.	O.	1 End.	25:54	o.	1 mult.

Den 25 Wymäse li. 5. f. m.

ANNO 1762 d. 30 Januarii.

Politie- och Commercie - Tidningar.

Samt andra för Publico nyttiga esterrättelser.

Följande Resande äro nyligen ankomne:

Cammarb. Stuch ifrån Östergötland, log. i huset N:o 37 wid Negerinasgatan. — Duvst
ke Lieutenant Marath ifrån Östergötland och Rådman Wefman ifrån Eskilstuna, log.
i huset N:o 99 wid Smedgatan. — Major de Bruse log. i huset N:o 29 wid Wästerlång-
gatan. — Capit. Hoppensfeldt, Lieutenant. Hoppensfeldt och Ehrenborg, samt Dufwa ifrån
Carlscrona, log. på Källaren Str. Kongar. — Afesor von Swast och Pinderhielm samt Hä-
radshöfdingen Koienbille, log. i huset N:o 131 wid lilla Nygatan. — Capit. Stålhammar
ifrån Werjö och Lieutn. Hackenberg ifrån Wästerbottland, log. i huset N:o 186 wid Klöp-
m-matan. — Rottm. Lagerberg ifrån Wästerbottland, log. i huset N:o 90 wid Regerings-
gatan. — Capit. von Cobler, log. i huset N:o 42 wid Smedgatan. — Capit. Bryner och
och Lieutn. Groner, log. hos Sockerbagaren Helling wid Jerntorget. — Capit. Hercules ifrån
Wäpmanland, log. i huset N:o 42 wid stora Nygatan. — Capit. Sabelsfeldt ifrån Små-
land, log. på Swarnhus Källaren. — Capit. Soch ifrån Skåne, log. i huset N:o 99 wid
Regerings gatan. — Commendeur. Nathalin ifrån Carlscrona, log. i huset N:o 65 wid
Stomakare gatan. — Capit. Sinslajr, Lieutenant Printzenschild och Drake, samt Fendrik
Stålhammar ifrån Östergötland, log. i Döversen Beckens bus. — Lieutenant. Friese och
Bruse log. i huset N:o 41 wid Brundkeberg. — Häradshöfdingen Spennbäck ifrån Meri-
ke, samt Apothekarne Näsni och Dredas ifrån Upsala, log. på Källaren Klga. — Lieut.
von Köthen, och Brufs - Patronerne Uffil och Kaga ifrån Wermland log. i huset N:o 53 wid
Stora Nygatan. — Jägmäst. Strölenhielm, Lieutn. Ullmar, samt Fendrikarne Wörnerberg,
Strölenhielm och Ullmar, ifrån Småland, log. i huset N:o 23 wid Stora Nygatan. —
Aphorren Wirgin ifrån Udewalla, log. i huset N:o 16 wid Stadsgården. — Biblioth. Fron-
din ifrån Upsala, log. i huset N:o 86 wid Swarngränden. — Häradshöfding. Löwenhielm
och Eneroth samt Jägm. Sijmerswerd, log. i Ehrenkroffs huset wid Drottninggatan. — Se-
cretaren Benzelsitina ifrån Werjö, log. på Källaren Welt. — Lieutn. Raste och Secrete-
raren Raste, log. hos Madame Wägge wid Jerntorget. — Cornet Alderberg ifrån Små-
land, log. hos Högsten Bergner i Kongshacken. — Lieutn. Nederwod, Corporal Pohlman,
Cornet Nederwod, och Aufse. Pohlman, ifrån Småland, log. i huset N:o 137 wid Wagners
gatan. — Lieut. Derficht ifrån Wäster Götland, log. i huset N:o 97 wid Kelmstare grän-
den. — Swartem. Wästenhielm ifrån Skåne, log. i huset N:o 100 wid Stårgårdsgatan.
— Cornett. Effelst och von Walden, log. på Malm's Källare. — Lieutn. Frank ifr. Döblater, log.
i huset N:o 119 wid stora Nygatan. — Lieutn. Brummer ifrån Wermland, log. i huset N:o
2 wid Stora Nygatan. — Lieutn. Meijerhielm ifrån Södermanland, log. i Jowel. Alm-
gens bus wid Mundbron. — Lis-Drochant. Maus och Lörm, log. i huset N:o 85 wid Ho-
pare gränden. — Lieutn. Spennboal ifrån Östergötland, log. i huset N:o 128 wid Wag-
gens gatan. — Committ. Wallin ifrån Göteborg, log. i Kyparen Kross's bus wid beswärs
gatan. — Studenten Ruther ifrån Upsala, log. i huset N:o 33 wid Nya Kongeholms bron. —
Smekaren Wiltman ifrån Landsbult, log. hos Knappmak. Holm wid Wästerlång gatan. —
Statt-bönderne Jöns Nilson och Märten Månson ifrån Skåne, log. i huset N:o 47 wid
Jerntorget.

I Stockholm äro ifrån den 22 Januarii till den 29 dito födde: 25 Gafsbarn, 27
Glädsbarn, 10 Par Wigde, samt begagne 23 gamla Personer och 33 Barn. (0) Ut-
märker at ingen Förtreckning ifrån den Församlingen inkommit.

De gamle Personer äro döde: 1 af Stenpassion, 7 af Slag, 2 af Dangitwen suta,
2 af Wattuset, 3 af Hettigisuta, 5 af Bröfissuta, 1 af Alderdom, 2 af Lungsat. De
33 Barnen äro döde: 18 af Slag, 7 af Bröfissuta, 1 Dödsdö, 1 af Koppor, 4 af Dan-
gitwen suta, 2 af Hettis suta.

Namnen på de döde gamle Personer äro:

(Storkykan) Handelsmannen Grubbs Enka 60 år gl. — Handelsmannen Persons Hu-
sika. — Jowelsetaren Oskmans Husika. — 2 Barn. — (St. Clara) Nyttare Enkas

Besta Nordhün. — Pigan Anna Altin. — 3 Barn. — (St. Jacob) Castuten Andes
 Pandins Enka 63 år gl. — Höfvere Enkan Catharina Söderling 74 år gl. — 2 Barn.
 — (Ridareh.) Bruks Smeden Benjamin Ulman. — 1 Barn. — (Tycka Först.) Bruks
 Warron och Grofhandlaren Christian Hebbe 64 år gl. — (St. Maria) Trågårdsmästaren
 Anders Nöplund. — 5 Barn. — (Catharina) Enkan Maria Hjertman 70 år gl. —
 Wedbårare Hustrun Ingrid Norman. — Trågårdsmästaren Johan Löfberg. — 8 Barn.
 — (Kongsholmen) Pigan Catharina Lindberg. — 1 Barn. — (Ladugårsländ.) Gålt-
 wåheln Gustaf Jalek 65 år gl. — Wågskrifwaren Nils Riekerström. — 2 Barn.
 (St. Olof) Porcelains Arbetstaren Gustaf Sellbergs Hustru. — Timmergårdens Anders
 Hjertgren 62 år gl. — Trågårdsmästaren Jan Wadholm. — Kammarliden Lars Sell-
 berg. — 7 Barn. — (St. Johannes) Jungfru Catharina Holm 72 år gl. — Lundin-
 dare Gesällen Eric Lundberg. — Affiedade Rytaren Jonas Hammar 78 år gl. — 1 Barn.
 — (Barnhuset) — (Skepsh.) — (Livwisse Regimentet) 1 Barn. — (Danviks
 Först.) (o) (Sabbatsbergs Fattighus.)

Öfverkillige Funglörelser

Af et Herrskap 12 mil ifrån Stockholm up åt Westmanland, Åfundas emot bederlige wils-
 for en bestedelig Trågård: Dräng; skulle någon dertil finnas bugad, kan den samna anmäla
 sig uti huset N:o 82 på Regerings gatan 2:ne trappor up.

En colorerd Klädning med Sammens wåf, samt en swart klädning äro til salu; underre-
 telse derom fås hos Perulmätaren Brindman på stora nygatan, uti huset N:o 125.

Den som är innehållare af Kongl. Commerce Collegii, igenom trycket utgifne, anledning til
 Perarters upfinnande, och wille den samna antingen afkåta, eller på några dagar til et nyttigt
 ändamål utlåna, såcktes gifwa sådant tillåna i Boklådan wid Riddarhus torget uti nya Råd-
 huset, hwarest äfwen någert påstade complete Exemplar finnas af Rön: Samlingen, så mycket
 deras hittills utkommit, som och af Traktaten om Brunswigiske Humble stödeten.

Språkmästaren H. B. Frachts, som blifwit til hälsan återkåld, informerar nu igen uti
 Patiska, Tycka, Fransiska och Italienska Språken emot wanlig wedergåning, han bor på
 Waggens gatan uti Secreteraren Norbergs hus mit emot Gåstugan.

Capitaine Carl Winblads Afhandling om Mur: och Lat: Tegelbruks inrättande, jemte
 bestrifning huru Tegel på fördelagtigt sätt brännes med besparing af wed, samt nödige ritningar
 på Terbråtor, Lador och Tegelnugnar, förskåtte uti 6 kopparstycken, är nu enligt föder sedd fun-
 görelse såredig tryckt; hwarest Herrae Pränumteranterne behagade utitaga sina Exemplar ju föder
 des behöer uti Kongl. Tryckerie: Boden wid lilla nygatan. Underrettelsen om den här beskrefne
 brännings metoden, låter wara så mycket behagligare för alla Innehållare af Tegelbruk, som
 i det bögska ei mer än en half samn byggwed åtgår til hwarje tusende Tegel, hwilket redan af
 öfverkillige här omkring Stockholm är försökt och riktigt befunnit.

Et Gleit: Postit är til salu; hwatom underrettelse fås på Södermalms och lilla Waggens-
 gatan hos Stoltmätaren Engren. hwarest också tillwårfas Holländska skolar med bast skatade.

Uti Direct. Salubi Gottåda, finnes följende intundre Böcker til löps; Gårdsfogde Instruction med
 Wibanget 12 Dal. Angelika Alterman med Wibanget 12 Dal. Lockes tankar om werldslig Re-
 gering 6 Dal. Rydelli Förenusts öfningar första edition 4 Dal. Particulariteter, hbrande til
 Konung Carl den 12. Historia Mannu:cripti 6 Dal. Agricola Concordancet Bibel 24 Dal. Al-
 fonsens Art of Navigation 1736 9 Dal. Biblisk Concordancet, förmedelst et Språk: Register
 efter Alphabetisk ordning. 3 Dal. 16 bre.

De Herrae i Landsorterna, som blifwit genom Paut Dellwil i Stockholm tierte med goda
 Sidentygger, äga samma fördel som tilldrens, med försäkran om god betiening och samma priser,
 och finnes uti Lager alla sorter uti des bod på Köpmangatan.

En Gård på Ladugårds ländet och nya Dwarretet under N:o 81, bestående af 6 eldum,
 Kållare och Bagarestuga, utom Mangel och Wedbodae, är til salu; underrettelse härom fås hos
 Wackmästaren Solberg wid Kongl. Stats: Contoret.

Uti Boklådan wid Riddarhus torget, är til salu insatt: Mehenii Scandia Illustrata,
 Heims Kringla, Wilkina Saga, med flere rara Piecer, som efter skrefwen förteckning därifrån
 kunna bestes.

Uti Gården N:o 33 på stora Glasbruks gatan uti träbygningen åf lilla Glasbruks gatan,
 är rum at hyras; underrettelse fås i Staden wid Skepkebon och nygråden uti huset N:o 44.

Sij den 3. eller 4. Februarii Åfundas at hyra 2:ne meublerade rum åf en Hette, och et rum
 til Drängen; underrettelse lämnas uti huset N:o 9 wid Ortoget.

Af Kongl. Tryckeriet är utkommit:

Kongl. Maj:ts Nådige Förklaring öfwer Förordningen then 10 Januarii 1755, angående
 Affisteters ingifwande uti Kongl. Maj:ts och Riksens Hög:Rätter af Do:uppteckningar efter Präst-
 män, hwilka lydte under särskilte skatter. Dat. den 10 Decemb. 1761.